

Vol I
No 31

Friday
10th April 1953

HYDERABAD LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

Official Report

CONTENTS

	PAGES
Starred Questions and Answers	2431 2444
Unstarred Questions and Answers	2444 2458
Business of the House	2454
Discussion on Non Official Resolution No II of 1952	2455 2497
Half an Hour Debate	2498 2508

Price Eight Annas

HYDRABAD LEGISLATIVE ASSEMBLY

FRIDAY 10TH APRIL 1953

The House met at 11 a.m. (Clock)

[Mr. Deputy Speaker in the Chair]

Starred Questions And Answers

Mr. Deputy Speaker: Let us take up questions

I A and D A

[*510 (41) Shri G Hanumantha Rao (Minur). Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) The amount of I A and D A paid to the officers of his Department who came to Hyderabad to appear in the regional language examination in 1952?

(b) The number of persons who appeared and failed from each District?

مسٹر فارمک ورکس منڈیکل اینڈ پبلک ورکس (سری مہدی وارحک)
 حوالے کا جواب نہ ہے کہ ان عہدہ داروں کو حورنادی کے احاطے میں
 کے لئے حیدرآباد آئے تھے انکو راولنگ الوں (Travelling Allowance)
 اور یہ (۸) ۳۳۳ آں میں دناگا احاطے میں (۶) افراد مرک ہوئے ہیں
 سے (۲۳) ناکام ہوئے صلح واری تحصیل ۴ ہے

صلح	احاطے دے والوں کی معداد	ناکام ہوئے واری کی معداد
۱	۲	۳
حیدرآباد و سکندریا	۱۹	۱۳
عادلآباد	۱	۱

[* 515 (482) Answer under Unstarred Questions and Answers

Inder Channel at Madupalli

*519 (517) *Shri K Venkiah* (Madhwa) Will the hon Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether any representation was made by the ryots of Madupalli village Madhwa taluk to dig a feeder channel from the main channel of Mancu Project (Nandigama taluk Krishna district) running into Madupalli tank?

(b) If so what action has been taken thereon?

شری مہدی نوار سنگ (اے) کا جواب ہے کہ کوئی درخواست نہیں کیا گیا

(ب) سوال پیدا نہیں ہوا

Appointment of P W D Supervisors

*520 (590) *Shri Ch Venkateswara Rao* (Kannur) Will the hon Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether it is a fact that the applications of two Engineering graduates namely Messrs Narsimha Rao and J Subbaraj for the posts of Supervisors in P W D were accepted after the expiry of the notified dates?

(b) Whether it is also a fact that other candidates were not informed about the same?

شری مہدی نوار سنگ (اے) کا جواب ہے کہ ہاں اس کا جواب ہے
(ب) کا جواب ہے کہ ایسی ضرورت اس وجہ سے ہے کہ عام طور پر لوکل پپرس (Local papers) میں اڈورٹائزر کا حانا ہے لہذا خاص طور پر اطلاع دینے کی کوئی ضرورت نہیں ہے

شری سی ہنسب راؤ نوٹس کیوں نہیں لگائی گئی؟

شری مہدی نوار سنگ عام اطلاع کے بعد کسی خاص نوٹس کی ضرورت نہیں کسی کو خصوصیت سے اطلاع نہیں دیا ہے صحیح ہے کہ ان لوگوں کے بعد اعلانے بہت دیر ہوئی ہے دی بھی جسکو قبول کیا گیا

سری ی ایچ ونکٹ رام راؤ کا اعلان کی منت ہم ہوئے کے مد انک
رحوا ون نومول کاکا

شری مہدی وارچنگ کان

شری ی ایچ ونکٹ رام راؤ کا اعلان کی مترجہ تب کے اندر درموا ہ
ہیں آ ہوں

شری مہدی وارچنگ بلے ہی ی ہوں او جو مد میں ی کو ہی مول
کاکا مان راد سب ہٹیں (Efficient Hands) کو ما کے؟

Road Between Bhalki and Nilanga

*524 (785) Shri Sheshao Waghmare (Nilanga) Will the hon Minister for Public Works be pleased to state

(a) Since how long the reconstruction of Road between Bhalki and Nilanga is pending?

(b) Whether the Minister is aware of the promise made last year regarding the completion of the said road within three months?

(c) The expenditure incurred on the road so far out of the total estimate?

(d) The probable date of its completion?

سری مہدی وارچنگ بھالکی لنگہ سڑک سے دو برس

(ی) اس کے متعلق جواب دیا مشکل ہے اس لیے کہ ا ما وعدہ مشکل تھا
السنہ ۴ صرور لہا گاہوگا کہ میں ما کے اندر صرور کام شروع کر دیا جائیگا

(بی) اس کے بارے میں اب تک (۹۶) روپہ خرچ ہوئے ہیں اس سڑک کی
تکمیل تک (۲) لاکھ روپہ صرف ہونگے اس کی نوع کی حاکمی ہے کہ ع کے
وسط تک ۴ مل مکمل ہوجائے گی

سری ششی راؤ واگھمارے کوں ۴ مسئلہ اب تک لنگہ ہے؟

شری مہدی وارچنگ اس سڑک کے بارے میں میں سے ایک حصہ کا
کام میں گہداریوں کو دیا گیا ہے وہ اوسے تکمیل نہ کر سکے ۴ ع کے بلے کے اندر

بعد ملاقاتی وجہ سے اس کی کمبل کا ٹام رل گیا اس کے بعد در کے حص
را خاص کی ہے۔ اب وصول ہوئی ٹام لکھا میں ہو رہا ہے اور
نے ب (Payment) بھی راد ہو رہا ہے لہذا اس کے معنی حساب
کی گئی اس مالا میں (۶) دن رد در ناف ہے جس کے حسابہ ایک کہیں کا
بعض ہو گا ہے ہاں رد در ناف میں ٹواک میں کمی کے موافق کر دیا گیا
ہے نہ وہاں دن کا حصہ ہو گئے

شری شمس راؤ واگھمارے دن میں کا حساب بھی ہو گا؟

شری مہدی وارچنگ میں ہے کہ اب وہ جس کے حساب ایک دن کا
بعض ہو گا ہے جس رد عور میں ایک لمبی چاہے برزگی گئی بھی جس سے ایک
کس کا حصہ نہ لیا اب دوسری کمی ہاں نہ میں کو لیا ہے لی رہی ہے

شری شمس راؤ واگھمارے لانا میں میں ٹواک کا علم ہے نہ اس
مڈ کی کمبل نہ ہوئے سے ملک کو تکلف کا مالا دیا ہو رہا ہے؟

شری مہدی وارچنگ گورنمنٹ کو خود اس مالا میں میں ہو نہ نہ حلد
اس ٹام کی کمبل لڑ رہا ہے لہذا ایک حصہ جو کمبل کو چچ گیا ہے وہ پبلک
کے لیے کھول دیا گیا ہے

شری شمس راؤ واگھمارے میں دوسرے سے الا نظام صاحب سے رقم حاصل
کر کے میں کی تک ل کی ہے

شری مہدی وارچنگ ہوسر کی تعمیر کے لیے جو رقم خطور کی جا رہی ہے اس کے
اندر میں ٹام کی کمبل ہوئی چاہیے جس وہ تک کہ گہا داروں کے حساب اب کا حصہ
مکمل جو اس وہ تک اس کا موقع لیا ہیں ہونا کی گورنمنٹ اسے حساب سے ناکری
اور کے حساب سے اس میں رقم ڈالے

شری شمس راؤ واگھمارے کہ اس کے ٹواکوں دو ی سڈلنگ کو جا رہی ہے؟

شری مہدی وارچنگ حالانکہ میں نے لاہور سے ایک ٹی کو پارک کے حانا
پڑا ہے جس میں چاہی بھی ہیں وہ رل حانا ہے

شری شمس راؤ واگھمارے پھر برسات کے رہائے میں گورنمنٹ وین وغیرہ
وہاں حانیوں کو کتاب ہوگی کہ اس کے لیے گورنمنٹ کوئی انتظام کر رہی ہے؟

شری مہدی وارچنگ آہستہ آہستہ اب الا نظام حوانا سڈلنگ کی جو
تکلف اب ہے وہ یہ معاملہ میں مال میں کے جب کم ہے جو حال آند پاج ساتھ مسعود
کے سڈلنگ حد تک ٹکوں کی مکمل حوانا ہوگی در کے معنی سے ہی ہ عرصہ کرو گا
کہ اس سڈلنگ کی بھی مکمل حوانا ہوگی

سری سمن راڈ واگھارے جسے دن کی ناصر اسہ لکی کمل کے ساتھ میں ہوگی ایسے ہی آخر ہر دووں کے کوئیکہ ہ کی کاڑوں کے ہ کی وجہ سے روز در ۱۰ اب ہونا چاہے

سری مہدی وارھنگ ۱ صبح ۵ بجے لکی پھوری ہے

Superintending Engineer Tungabhadra Project

†*526 (781) *Shri Syed Hasan* (Hyderabad City) Will the hon Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether there is any post of Superintending Engineer under the Tungabhadra Project?

(b) If so the name of the Engineer and since how long he is working at the aforesaid Project?

(c) Whether it is a fact that the Accountant General in the course of auditing the accounts passed adverse remarks against the aforesaid Engineer holding him responsible for making excess payments to the contractor?

سری مہدی وارھنگ سگھدرا راکٹ کے تحت دو سرینڈنگ انجینئرس میں سری اس کے آر رنروا سرکل (Reservoir circle) کے سرینڈنگ انجینئر ہیں اور سہ ۱۹۳۸ ع سے کام کر رہے ہیں اور دوسرے اے سوزاک کمال سرکل (Canal Circle) کے سرینڈنگ انجینئر ہیں حواسی مال پھرتے ہیں

خود (ی) واضح ہیں کہ معزز رکن سرینڈنگ انجینئر کے خلاف کوئی شکایت کے متعلق دریافت نہیں ہوئی ہے واقعہ یہ ہے کہ اکاؤنٹنٹ جنرل کی جانب سے عموماً جو حسابی اعتراضات کیے جاتے ہیں ان کا جواب ڈپارٹمنٹ کی جانب سے دیا جاتا ہے اس جواب سے آگے نہیں جاتا ہوئی گورنمنٹ اس وقت مناسب کارروائی کرتی ہے اسی کارروائی جاری ہے اکاؤنٹنٹ جنرل نے جو اعتراضات کیے ہیں ان کے متعلق سرینڈنگ انجینئر سے جوابات حاصل کیے گئے ہیں جو اس وقت حکومت کے زیرِ غور ہیں

سری سید حسن ڈیم (Dam) پر کام کرنے کے لیے عموماً (۳۱۲) روپہہ کا گھ دیا جاتا ہے لکن پانچ سو کا کنٹراکٹ (Contract) انک گھ دار کو دیا گیا ہے کیا آرٹیکل ۳۰ میں اس سے واضح ہیں؟

سری مہندی نوار جنگ بھی روبرو کا صدمہ ہے میں جب سے امور ر
 اعصر میں کنگا ہے ان کے جوابات سے بے گئے ہیں جب تک کہ وہ بے حیل سے
 نصیحتہ ہیں مولا بیک ہلہا کل ہے کہ جو اعصر اب ڈے گئے ہیں صبح
 میں ناکتا میں کا صدمہ مد میں ہوئے

سری سید حسن - میں لاکھ کے ایک؟ کے حلق ایک لڑ طلب کیا گیا تھا
 اور کہ کو بندو نا ہی کہ حصہ نو داگ - کے حلق اعصر اب ڈے گئے ہیں

سری مہندی نوار جنگ تھا کل ہے؟ بھی روبرو میں کتا ناہان
 کنگا ہے جب وہ بھی روبرو مکمل ہوا جسکی وزگورعت کے اس - بھی
 ب ان ولوں کا صبح جواب نا ہوئے

سری سید حسن کتا یو وہ بھی - کی ما وائر لی میرے اس پرسٹنگ
 انگریزی لب لڑب نا دا میں (Extension) کی رائے نو واپس لے لیا؟
 سری مہندی نوار جنگ میں میں کے آخر کی لب لڑب میں نا - میں کا
 معلق آخر کی روبرو سے میں ہے

سری سید حسن میرے وہیے نا طب تھا ڈا آر ل مد میں روئے کے
 اکٹیس سے احباب رائے رکھے ہیں؟

سری مہندی نوار جنگ - سوال اوں وال - بنا میں ہوا

سری سید حسن کتا لی میں اس وقت جواب میں دے سکے؟

سری مہندی نوار جنگ - میں حلق وال ہے

سری مہندی حسن نا آ ل مد میں - مانکے ہیں - اے کلاس میں کس
 کس جس کے لوگوں کو دے جائے؟

سری مہندی نوار جنگ - الگ الگ مل سوال ہوئے

سری سید حسن میں اس کے جواب کی ما ردو سوال کرنا چاہا تھا

میں ڈی - کرنا اصل سوال کے معلق سے میں سری کو میں دے چکے ہیں
 یہ میں معلق سوال ہے

سری سید حسن کتا آرڈل میں چاہے ہیں کہ میں ی ویکسم نامی ایک
 میں خود مال چلے ایک یوروہ جوا ہا ہا اب اوکوہ ب اعصر اور پرسٹنگ
 اعصر کی حالت ہے اے کلاس کے کس کس دے گئے ہیں؟

سری مہندی نوار جنگ - وال آٹ کے سوال کے اع میں

سری سید حسن کا واقعہ صحیح ہے ؟
 سری مہدی وارچنگ : ہول عمر ہے ۔ کا جواب ہے اس موجود
 ہے

Bendura Project Compensation

*527 (774) *Shri Shripat Rao Kadam (Bhu)* Will the hon Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether it is a fact that the Executive Engineer of Bendura Project refused to pay compensation to one Lambaji s/o Jayaramrao of village Pali under the project ?

(b) Whether the Land Acquisition Officer has an award with regard to payment of the compensation ?

(c) If so why the amount has not been paid to the party so far ?

سری مہدی وارچنگ : اے اے ہے
 (Land Acquisition Officer) کے ایک
 اے اے اور ادا نہیں کیا ہے
 میں اے وال پیدا نہیں ہوا

سری سری ب راؤ کدم کا سلسلے میں دل سے اس کو در سے
 Representation) کیا گیا ہے ؟

سری مہدی وارچنگ : جواب دو کے مرد لسانی کی حور میں ہوا حک
 کے پاس ہے وہاں ایک کھری میں اے اے کو کوئی عیناں نہیں ہوا ہے اے اے
 صحیح ہے اے اے کے سلسلے میں ایک مو سی سڈوڑ گیا ہے اس اے میں (ب)
 رہے معاویہ طور کیا گیا ہے رے معاویہ کے لیے کارروئی کلکٹر کے پاس کی جارہی
 ہے وہاں سے اوارڈ (Award) اے کے اے اے کے حوالہ کیا جا سکا

سری سری ب راؤ کدم : کیا صحیح ہے کہ ان کی آراضیاں راجک کے
 مرتب ہونے کی وجہ سے ان کو عیناں نہجائے ہو اور ہطور ہوا ہے مراعت
 صاحب دے سے اکر لے رہے ہیں ؟

سری مہدی وارچنگ : چونکہ اوارڈ ادھورا تھا اس لیے اس کا کیا کابل
 بطوری کے بعد نہیں دے دیا جا سکا

Adult Education

*528 (571) *Shri Lambaji Mukhtaj (Manjalgaon)* Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) The district wise amounts spent for the propaga-
 tion of Adult Education last year ?

(1) The District was notified to take schools from the ... in the State

विशेष मंत्री (श्री बेबीलिय कल्याण) —(अ) का जवाब यह है कि १५१५२ म.अ.ट. बच्चों के (Adult Education) में जो सारा हुआ है वह इस प्रकार है

क्र.सं.	विशेष नाम	बच्चों की संख्या
१	हवराबाद सिटी	२५८६
२	हवराबाद बिगा	४४४
३	बीरगाबाद बिगा	२९१३
४	बीड	२२८६
५	परमणी	९४७
६	गान्ध	१९८
७	गुरुनगा	५५९२
८	मुस्तालाबाद	११७३
९	रायपुर	२१९
१०	बिहार	१५५६
११	मैदक	२३३१
१२	नवागवा	५५७३
१३	निवागाबाद	१९९५
१४	महुबुनगर	३७६८
१५	बरगाज	११८२२
१६	फरीदाबाद	३९२
१७	आदिनाबाद	३६७७
कुल		८६७५
मि.सेक्टर में डी.टी.ए. अ.ट. बच्चों के आकृति का रूप		१११५
कुल जोड़		९७९०

(बी) का जवाब यह है कि निवागाबाद में बच्चों के अ.ट. बच्चों के कुल १६ म.अ.ट. २ बच्चों तक का विद्यालय किया गया है जिसमें से एक बच्चा पर प्राथमिक स्कूल (Primary school) का नाम दिया गया है। मिकनूर में एक बच्चों के अ.ट. स्कूल खोला गया है। वृद्ध मन्ना रायपुर बिसे में ८ बच्चों के अ.ट. स्कूल खोले गए हैं और वी. अ.ट. स्कूल है जहाँ पर बच्चों के अ.ट. २ बच्चों के अ.ट. स्कूल खोले गए हैं और कनबी के अ.ट. स्कूल बच्चों के अ.ट. स्कूल खोला गया है जो कि परमणी में १ बच्चों के अ.ट. स्कूल है। मुसुन (बरगाज वि.सेक्टर) में बच्चों के अ.ट. स्कूल के अ.ट. स्कूल खोले गए हैं। १ स्कूल जहाँ है जहाँ बच्चों के अ.ट. स्कूल खोले गए हैं। और

एक फुल फेज्ड बय प्रिमरी स्कूल (Full fledged B. V. Primary School) भी खोला गया है। महन्तबाग में एक बहिक टर्निंग स्कूल मराठवाडा के निय रीखा गया है।

श्री सिबाजी मुस्ताजी —श्रीय शिक्षाकारिता जो अकदर बंध करव्यात यतो तो अितर शिक्षाकारिता करव्यात यथाया अथनिष्ठा कमी कैला जातो ?

श्री बबीसांग अश्र्वाज —अबल अज्युकेशन स्कीम हाल ही में हमारे पास बनी है। इस निय भिम ५८ वमी कम बचा हो रहा है। हम खुसको ज्वादा से ज्वादा बढान ने निय प्रोपिण पर रहे है।

श्री सिबाजी मुस्ताजी —अबल अज्युकेशनभी शाळ्य अज्युकायभी असरपात भारतीय वास्त किरी राज सरकारया मोहुरयाला शाळ्य देव्यात यते ?

श्री बबीसांग अश्र्वाज —अबल अज्युकेशन के निय हमारे पास अभी पानी वास प्रोग्राम नही है। जो बरन स्वय भिम नाम को अजते है अनयो सरकार की तरफ से भिमदाय दी जाती है। लेकिन हर विधेय में भिम तरह के स्कूल बाबत करन वा गोभी प्रोग्राम नही है।

श्री सिबाजी मुस्ताजी —सरकारलाय कलाया वाकव्या शाळयाडी वास्तीन वास्त रिती मयत देव्यात बनील ?

श्री बबीसांग अश्र्वाज —यदि रोचना काम करत के निय कोभी मुयरिच रखा जाता है तो खुसको २५ ३ स्वय महाना भिम जाते है और यदि बकव काम करते है तो अब अकस्ट को मज्दुबट (Educate) करन पर ३ ४ स्वय भिम जाते है।

श्री सिबाजी मुस्ताजी —देविक स्कूलभी भी सरया जाहे ती वाकविप्याकरता सरकार अकळ काही मोचना जाहे काय ?

श्री बबीसांग अश्र्वाज —बहिक सरकार तो मुबिलता चीन बार गडीनासे शुरू हो गय है। यह कोभी बार हो छान व काम मही कर रहे है। अभी तो विबामाबाद मीड औरलाबाद रायचूर में टीचर टर्निंग स्कूल खोले गय है और खुसने से पहीनी अथ अभी निकमी है। भिम छात्र बहिक स्कूल में और विभाया किया जायगा।

श्री सिबाजी मुस्ताजी —बहिक अज्युकेशन यधरवी होलीन अभी सरकारना जाभी जाहे काय ?

श्री बबीसांग अश्र्वाज — यह तो माविनिधन (Opinion) का समाल है लेकिन हनें तो पूरे विस्वास के साथ काम करना चाहिये।

श्री जयवतराज बाबभारे (संगरर महामुख) —क्या विनिस्टर चाहता अकतव किरी देविक स्कूल में आकर मायना किया है ?

श्री बबीसांग अश्र्वाज —हो मायना किया है।

श्री जयवतराज बाबभारे —कहा आकर मायना किया है यह बतासके ?

श्री बबीसांग अश्र्वाज —अक कटक ब्रिगि सेटर (Cattle Breeding Centre) में दी गयाया। महा भिम तरह का अक स्कूल चलाया जाता है भिक्षा गैर मायना किया है।

भीमती सगम लक्ष्मीबायी श्रीर विद्या म नम । ए म पत्ने इ या रास म ?

जी बेबीसिंग बन्धुध — जामतीर पर रास म थ 1 ।

भीमती सगम लक्ष्मीबायी — त्या राजा पर बहान भी जाती ह ?

जी बेबीसिंग बन्धुध — हाही बाडी ह बांर गरी 7 1 जाता ।

भीमती सगम लक्ष्मीबायी — हाहा जग मरगम इन्ते ३५ वन रं रहो ह गिने कोबी मास बिजाम गिया जाता ह ?

जी बेबीसिंग बन्धुध — वना रिय बाकी रास बिजाम 7 1 गिया गया ह

जी गोपाळ बास्वी देव (धुपाळ) — जीव गिरावाइ रासम्या वरी रिती राच तास आणि रिती बिबायी थिरे ?

जी बेबीसिंग बन्धुध — जय रास के अगागता म किमय 7 1 नम रास ह तास ह रि १ १५ ९ रपय हुन ह । फिटन बिबायी पर अगां ता गिरम पर रास ली ह । अन्य मोदिस बी आय तो बलासकूला ।

Middle School

*529 (573) *Shri Tambaji Adulga* Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) The number of Middle Schools in the villages other than taluqa places in the State district was ?

(b) The annual average expenditure incurred by the Government on such Middle Schools ?

जी बेबीसिंग बन्धुध — बबराबो में तालुका हेडक्वार्टरस के अगवा जो गिनिन रहूरस हें खुनकी ताबाय बिस गरह हें ।

तालुके का नाम	ताबाय	ताबके का नाम	ताबाय
बलवा	कुछ नहीं		
हेवराबाय बिडिदुड	१	खुस्माबाय	१
भीरवाबाय	२	मेवका	२
बीज	१	महदूबनगर	१
गजेड	२	गन्नाबा	कुछ नहीं
परमणी	३	निहामाबाय	कुछ नहीं
गुलबर्गा	१	बरगल	४
रायचूर	२	करीमनगर	१
बिबर	५	बादिनाबाय	२

(सी) का जवाब टबल पर रखा गया है ।

तालिका नाम	सं. जमा खाता	प्रति स्त्र-संरामरी वर्ष
ब-बा	कुछ नहीं	कुछ नहीं
हजाराबाद रिजिस्ट्रार	१९ २५७	१९ २५७
बीरगाबाद	४८ ८९६	२४ ४२२
बीर	७ २९८	२३ ४२३
बावेर	४७ ४९७	२३ ७४८
परमणी	५ २९४	१९ ७६१
ग-गंगा	१२४ ६८१	२ ७८
गुजरा	३८ ६१२	१९ ३ ६
बिबर	९६ ६ ६	१९ ३६१
बस्मानाबाद	७१ ३४१	२३ ७८
मेरक	३२ १६८	१९ ४८
महुमनवर	११४ ३८१	१९ ६३
म-मोडा	कुछ नहीं	कुछ नहीं
मिहनाबाद	कुछ नहीं	कुछ नहीं
मरगा	८६ ९५३	२१ २३८
करिमनगर	१७५ ३३२	१७ ५३३
ज-जिनाबाद	४ ७८६	२ ३७३

बी लिखायी मुकताली — प्रत्येक तालिकागत विरह्याख्या यानान बयट जवळ जव मुद्रा निवळ सकल पडत नाही असे विस्तरे जख्यात लिखण्याचे प्रमाण कमी आहे याबद्दल सरकार जबाबी योजना जाहीर आहे काय ?

बी डेपुटीसिंग बख्खान — यानारेवळ मबर का रवाना चही गही ह । मळ पो फिंगस दिने मर ह महु लाउके के हेरमवारटस को छोडकर बिय मय ह जहा कि मिजिन स्कूल ह । जहा लाउका हेरमवारटस ह महु पर तो लाउमी लौर पर मिजिनस्कूल होता ह ।

बी लिखायी मुकताली — तालिकाख्या यानान जख्यात मिजिन स्कूलची भारत आवश्यकता आहे कारण हेरमवारटसच्या ठिकाणी विद्याभ्यासा राहण्यास सोपे नसते म्हणून खेड्या करिता मिजिन स्कूलची भारत आवश्यकता आहे असे सरकारला वाटत नाही काय ?

बी डेपुटीसिंग बख्खान — यह पो फज्रित्त बी बनी ह महु कुल फलेजब (Full fledged) मिजिन स्कूल की ह । लेकिन महु पर स्पेशल प्रायमरी मिजिनस्कूल भी हैं । यह समीक कुल फलेजब मिजिनस्कूल न होन की बजह से बिसम मूनकी ताबाद नहीं आती ह ।

श्री श्री हुनतराय — मित्रिङ स्कूल कायम करन के निम्न रिश्ती आबादी की जरूरत है ?

श्री बैरीलिङ बम्हाण — से जायद पापुलेसन (Population) होगी बाह्य ।

श्री श्री हुनतराय — क्या देखरकोजम से आवा मुँछटा गयी है ?

श्री बैरीलिङ बम्हाण — बिरका बिन्ध मुँछकी नहीं है ।

श्री बरकातग गोरास देबडी (मन्त्राल) — हुँदरायाद बिन्धे में बहा बायम रिखा गया है ?

श्री बैरीलिङ बम्हाण — हुँदरायाद बिन्धे में बायमबाय में कायम रिया गया है ।

श्री श्री हुनतराय — कलमपाका गलमुखा बिन्धे ६ से जायद आबादी है । बहा मित्रिङ स्कूल क्यों नहीं खोला गया ?

श्री बैरीलिङ बम्हाण — अगर यह योजना हुँदमुख ही मुष्टी ग आबी बाय तो जरूर कायम करेग ।

श्रीमती रंजय लक्ष्मीबाई — क्या मित्रिङ स्कूल या हावस्कूल खोलन से निम्न असा मामू है कि बहा के लोग पढ़े बना करे ?

श्री बैरीलिङ बम्हाण — बिरके सिन्द शेक बासिदी आबादी गयी है । बहा के लोग ब्याना बिन्दरेस्त (Interested) है बहा स्कूल कायम करन से निम्न क्या भी किया जाता है ।

श्री लालावीराब बम्हाण (वरमणी) बिबर के बहुत से मुवागात पर मित्रिङ स्कूल क्या नहीं कायम किया गया

श्री बैरीलिङ बम्हाण — बहुतसे जगो पर मित्रिङ स्कूल कायम है और जो नय आमुवात बन है बहा पर भी मित्रिङ स्कूल कायम किया जाय है । बहा पाचकी छटकी के बरासेन शुरू किया जाये है ।

श्री आचडा रामबन्ना देबडी (रागावगठ) — रागावगठ की आबादी ७ से ज्यादा है फिर बहा क्या नहीं मित्रिङ स्कूल कायम किया गया ?

श्री बैरीलिङ बम्हाण — बहा के लोग बरकास देते हैं और बिन्दरेस्त बताते हैं बहा उरकी है दो वाली है ।

श्री श्री हुनतराय — क्या पम्कि देहा फराहम न करे तो बहा पर स्कूल नहीं खोले जायें ?

श्री बैरीलिङ बम्हाण — यदि हुँदमुख पर ही जोर दिया जाता है तो फिर गम्हनमेंत अपने कम्ब के सिहाय से स्कूल कायम करती है ।

Education to Orphan Boys & Girls

* 530 (58) *Shrinani S. Laxmi Bai* Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) The ways and means devised by Government to provide education to orphan boys and girls?

(b) Whether any hostel has been provided for them?

श्री बेबीसिंग बख्शान—(अ) और (बी) बालक (Orphans) की शाहीम और परवरिश के लिए हुसराबाग में अब आकलन (Orphanage) कायम किया गया है जिसका नाम विक्टोरिया मेमोरियल आकलन (Victoria Memorial Orphanage) है। मुद्रिणा एक एक हुसनात ७५ हजार रूपय दान (Donation) दिया जाती है। जिन अब बिल सात से बहो बोलान एक गार एक बहा दिया गया है। बहा २२ २५० मीन उच्च २५ मय ह जिनमें से ११ मयकिया है। जिनको बहा पाचवी तक शाहीम दी जाती है। जिस तरह से बनीसुलुबनी और बनाय विद्यार्थी गृह जहाँ दूसरी संस्थाओं को भी हुपमा की गरम से घाट (Grant) दी जाती है।

श्रीमती बल लखनीबाबी—य बच्चे रिशन सात तक बहा रह सकते हैं।

श्री बेबीसिंग बख्शान—बहुत छोटे महीन दो महीन के बच्चे होते तो भी रज जाते हैं और पाचवी तक जुनकी शाहीम पूरी हो जान तक जुनको रखा जाता है।

श्रीमती बेस लखनीबाबी—पाचवी तक शाहीम होन के बाद जुन बच्चोपो सरकार बहा भजना का बिचयाम करती है?

श्री बेबीसिंग बख्शान—महीन जानमें बच्चोको लकम लकम तरीके की शाहीम दी जाती है। १४ १५ साल तक ये बहा रहते हैं। लकम बीथिंग (Cloth weaving) डिथिंग (Dyeing) निडिक बर्क (Needle work) कम्पाउंडिंग (Compounding) मरसिंग (Mussing) वगैर लकम लकम तरीके की शाहीम दी जाती है। ये बच्चे शाहीम हो जाते हैं तो किसी भवे में रज जाते हैं।

श्रीमती बेस लखनीबाबी—पाचवी तक बच्चे पढते हैं। मुसके बाद जुनकी रोमी का बहा भिन्दाबाम किया जाता है यह न जानना चाहती हूँ।

श्री बेबीसिंग बख्शान—पढावी काल होन के बाद जुनकी रोमी का कही न कही भिन्दाबाम किया जाता है।

श्रीमती बेस लखनीबाबी—यो रकम दी जाती है यह लकमको हिस्सा से दी जाती है या कुछ बक सास रजम से दी जाती है?

श्री देशीसिंग बन्हाण — जिसका सवाक नहीं। अपने ज्ञान पीन रहन रहन 'बालीट' बयरा हमारा बीजोका मुफ्त निरुधाम किया जाता है।

श्रीमती अन्न कलानीबायी — मधुसूता बाइली हू कि बच्चे ब्याम न जाइ तो भी बर टाटन रुकन बी जाती है? क्या बच्चों के हिसान से रुकन नहीं बी जाती?

श्री देशीसिंग बन्हाण — जिसके किय बक बसम बोज बायम लिया गया ह बीर अजोहन बिनाटमेंट के लाहुरेवार बूधके बसबकिधिया सेंबर (1 x official Member) होते ह। बूध सप्ता का बसम बजट होला ह बीर जवपर ने निगरानी गगोह।

श्री बोरलन बाइली बेण — हँवरपराब के किय बीर भी कही बयस गबसी बीकी बिन्टीटपूशन है ?

श्री देशीसिंग बन्हाण — बयसा में बीकी बसी बिन्टीटपूशन (Institution) नहीं है।

श्री अन्न रामनाथन (इन्चकोडा) — पब्लिक बीजारेखनसं बसे स्कूला बडान के किय बयनमेंट के पास बीकी ठावबीज ह ?

श्री देशीसिंग बन्हाण — पब्लिक बगर बाय जाती ह बीर बसे पतीमजान के किय बिन्डमान किया जाता ह तो बयनमेंट बी जामिन से बून्की बिमबाद बी जाती ह।

श्री अन्न रामनाथन — बाय जान के किय बयनमेंट के पास क्या ठावबीज है ?

श्री देशीसिंग बन्हाण — बाय जान के बाब बिमबाद पडुवान ने किय मुबाबिस ह। रेसिन बाय बडान के किय हुकूमत के पास बूध ठावबीज नहीं ह।

Middle Schools in Patoda

*581 (650) *Shri Ratanlal Kotecha* Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) Whether the Government are aware that English is not being taught in Middle Schools of six enclave villages out of the fourteen transferred to Patoda Mandal?

(b) Whether the Government propose to start Middle Schools on the line of Vernacular Final Schools in Bombay State?

श्री देशीसिंग बन्हाण — (अ) बिज बहमद बगरके बूध बिनेस (Villages) पाटोडा महाक में बाब गय जानी हवरपराब स्टेट में छठीक किय गय ह। पहले बयबी के बकूरेखन बिनाटमेंट बी बुष्टिसे बहा बयबी ठावबी रेनकी बकय नहीं बयबी जाती बी। अब महा बी बयनमेंट न बहा का सिनेस (Syllabus) फालो (follow) करन के किय बूहें बाइबी

श्री बाबूजी मार्गलिंग — माय म्हणून टिपणवताम्बा मुक्ता पसे मिळतात काय ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — ठरे मुळीच नाही. माताम्बा मुक्ता माय म्हणून जर एक लेख ठरव घाला पसे तिके पातात.

श्री बाबूजी मार्गलिंग — टिपणवताम्बा मुक्ता पसे मिळतात काय ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — ते जर माय मातीत मोडत असतील आणि जवळपास त्याची मागणी जात माय तिहिनी असेच ठर पसे मिळतात.

श्री रंगराव देशमुख — (पणवड) मलक मुक्ता का विही पसे मिळतात ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — यह तो लवके विश्व समाजत में पड रहे हैं मुझ पर मुतासिर है। प्रामगरी सेक्शन में (Primary Section) हो तो कम खरा मिलता है और मित्रिकसूत्र में हो तो ज्यादा खरा मिलता है।

श्री रंगराव देशमुख — काय दैव्याचे प्रमाण मिळी आहे आणि ते प्रमाण कथि माते की कथि नाये ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — म न काही काय किता कि प्रामगरी कसले के नियम सरत है और हायस्कूल वा कॉलेज के नियम पाला करत है विचारत की जाती है।

श्री पणवडराव — जो फामस बातें हैं क्या उनमें कोई रिजल्ट (Result) दिख पाते हैं ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — हा विषय अप्लीकेशन्स (Applications) माते है वे टूरे के टूरे अक्सेप्ट (Accept) नहीं किन पाते।

श्री पणवडराव — ये जानना चाहता हू कि व जन्मीकनत रिजल्ट होतकी क्या बकह है ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — यह तो बलम बलम भीजो पर मुतासिर है। अजुनेका का स्टैंडर्ड (Standard) देखा जाता है और माती हासल कही है मुझको भी देखा जाता है।

श्री पणवडराव — ट्रस्ट फंड (Trust fund) के सिस्टिम में किश किता भी पातू मौजूद है ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — विश्व के नियम नोटिफ बाहिये।

श्री पावडराव निर्वाकर (हिरोजी-महकुब) — फामस सरत की बिन्नेसारी बिच पर होवी है ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — मकसदात में ध्यान किया जाता है कि फला वादीकके मकर लकड़ी या मुक्के मासिदी या पम्किर कारकूम हो तो मुझे ठरफते फामस मज न है। लकड़ी को ही पम्किर मज न पसे है।

श्री भाबकराव मिर्जीकर — यह और माग जाति व शब्दोंकी भीष्का नहीं मिलता ह
मुनके फाम्द न्यो नहीं मरे जाते ?

श्री बैबीसिंग बन्हाण — यह जानरेमल मयर बन्धी नरह से जानते ह ।

श्री भाबकराव मिर्जीकर — क्या यह सही नहीं ह कि फाम भरन क जिम्मेवारी हेबनास्टर
पर होती ह ?

श्री बैबीसिंग बन्हाण — हेबनास्टर पर जिम्मेवारी नहीं होती ।

श्री रामराव भाबकरावकर (यवर भी) — स्कान गिप बेताना मागाभ्या मुगना टाळप्यात
यत हे करे जाहे नाय ?

श्री बैबीसिंग बन्हाण — बचा नहीं ह । मयर कोभी गिकायत जानरेमल मयरते बसूल
होती ह वो नसकी लड़कीकात भी जायनी ।

श्री रामराव भाबकरावकर — ऐसे घर जाहे तर शरफीया मुगानी बेत जानरेमल
मन्नाकड शारत केनी तर त कारवाजी करवीस काम ?

श्री बैबीसिंग बन्हाण — हुबमत को लवज दिगवैता मस पर और मिया जायता ।

श्री भाबकराव मिर्जीकर — क्या यह सही नहीं ह कि जो माग हावसने एवागत के नहीं
होते मुग्ने बन्धो वे फाम्द बन्धेष्ट नहीं किय जाते ?

श्री बैबीसिंग बन्हाण — यह महक कवासी पुगवा ह । मिसवा बचाम बेन की न कोभी
करुण नहीं समझता ।

श्री गजवतराव — क्या यह सही ह कि मुबरीन के लकडके फाम्द के जब मरे जाते ह
तब गरुती गरते ह । मिर्जालम फाम्द रिजवट होते ह ?

श्री बैबीसिंग बन्हाण — यह सही नहीं ह ।

श्री बाबूजी भाजीसिंग — थोरकिनभ्या मागाभ्या मुगना माग जाहे म्हुना लेवीक हेब
मास्तरन एकाकरधिप बिकी नाही हे करे जाहे नाय ?

श्री बैबीसिंग बन्हाण — वही कोभी किकायत बसूल नहीं हुनी ।

श्री भाबकराव लबाजी (कवार-महफुज) — ट्रस्ट फंड की एम के सिवा दूसरे बचायत
हरीजनने के किय बंध करन का क्या मकसद ह ?

श्री बैबीसिंग बन्हाण — मुसका मिन्न छपाक से कोभी शास्त्रुक नहीं ह ।

श्री मुमल्लाराम कांबळे (मुबरीन-महफुज) — क्या यह सही है कि जो लकने माकाममाव
होते ह मुगकी फीस बच की जाती है ?

श्री देवीसिंग बन्धुवाल — मुसफिर है हो ।

श्री माधवलाल तिलीकर — पत्रम मरल की मोटीय हेमाल-ए बां दी जाती है या स्टूडेंट को ?

श्री देवीसिंग बन्धुवाल — हर स्लैट का डिमती बिलग नहीं दी जाती केरिग गुमारा है स्कूल के हेमाल-ए के पत्र सभी जाती है । बिछने अगला अकबादो में भी बिछने बाया किया जाता है ।

श्री अन्नाबीराम गन्धुवाल — पठन छात्रके मांग उबको ने बिलन पाम्प गाव म और बिलन रिक्केट बिल गद क्या गह बलाया जा सकता है ?

श्री देवीसिंग बन्धुवाल — पठन छात्रके के शोरबिल नीर ने बारे म सरास गुला गया बा और दुसरी की हव तक म अगल दे रहा है ।

श्री अन्नाबीराम गन्धुवाल — पठन छात्रक म बिछाया समय है बिछाकिय प्ल रहा है ।

श्री देवीसिंग बन्धुवाल — शोरबिल नीरक बारे म बलाय है भेकिन बापरा बलाय पठा छात्रके छ बरब रहता है बिछ लव अगल मोटीय दी बाय हो अगल किया जा रहेया ।

श्री बापुबी मारुसिंग — महाराष्ट्री बायि बाबाष्ट्री मुलें मापास जारी हर त्याष्ट्री जमान बागि जोगावर बाहे ?

(Not answered)

Primary Schools

*568 (719) *Shri Achut Rao Kesole (Kallam)* Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) Whether representations were made by the people of Havargan and Vadgaon villages of Kallam taluq, Osman abad district to open primary schools in the said villages ?

(b) If so what action has been taken in this regard ?

श्री देवीसिंग बन्धुवाल — (क) और (बी) — महाराष्ट्र नीर में मगरल बोलने के शिव कोली रीप्रेजेंटेशन (Representation) गही किया गया । हरगलाय म बाय स्कूल है बिछने हो मुसफिर है । बाय मुसफिर दुर्गम के बिछाकिये में पला गया बा । बायकी जगह पर कोली बूझप मुसफिर गही बाया । बिछाकिय बाय ही मुसफिर काम करया रहा । महाराष्ट्र में बायिया बाय मगरल बोलना बायया ।

[* 30 (733) *Shri G. N. More* (Khandwa General) Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) Whether it is a fact that the Inspector of Schools Nandk. is appointing local and influential persons as teachers in the schools of Khandwa Taluq?

(b) Whether Government are aware that the functioning of schools and the cause of education have suffered very much due to this above policy?

श्री वैबीलिंग बम्हाण — (क) नहीं
 (बी) लग रही होत ।

श्री श्री जेम्स मोरे — क्या ज्वानरेवन् मिनिस्टर बिसय सविफ इ रि मामकी तीर पर हमार ताकके में बहा के मुकामी मुवरवीन मुकरर निय बाग की बग से बहा के हदुको में बम्ही तरफ से काम नहीं कर रहा है?

श्री वैबीलिंग बम्हाण — हुकूमत को बिसय के बारे में कोई जितना नहीं है और न कोभी धिक्काव भी बहल हुवी ह ।

श्री श्री जेम्स मोरे — क्या बिधये हुकूमत को पता नहीं चलता कि जब एक ज्वानरेवन् सेक्टर न सवाज किया है तो जरूर बिसयों कोभी बजमाज होत ?

श्री वैबीलिंग बम्हाण — हुकूमत को कमाज करत भी कोभी बहल नहीं है ।

श्री गोपाळदास्त्री देव — काय मागनीय सची हे आणलाय की स्वादिक शिक्षकची जर सती किना मुभाची इवरी बर्गरे बसली तर तो शाळमेसा मागत्या साजगी बघाकडच वास्त लक्ष देतो ?

श्री वैबीलिंग बम्हाण — बहलये शाळमेसा का यह काम मुसल है कि किसी शिक्षक को मुसके गाय में न रखा बाय बहिन बहली बहल रखा बाय ताकि यह बहल बहने की तरफ बघावा बघाव न हो और बहल की तरफ बघावा बघाव हो ।

श्री श्री जेम्स मोरे — किस किस का कोभी बजमाज हो तो सची बहलके मुहारलुव तहकी काज करत के बिस ज्वानरेवन् मिनिस्टर सवार है ?

श्री वैबीलिंग बम्हाण — हुकूमत की बजर में बहली कोभी बीज काजी बाय तो तहकीकाज की बाजगी ।

की सम्पादिकाय सम्पाद — कभार हाइकुपाय्या अनुबन्ध १ म तालीन तकर केसी होती काय ?

की देखीतिग सम्पाद — मास्पाक नही तकर मुलीन जारी नाही

की की शेष मोरे — क्या नारेब के मुतासक वहा ये अनुबन्ध की तरफ से पोबी दरखास्त कचेक पस पाला नही की नही की ?

की देखीतिग सम्पाद — नही

Sales Tax on Livestock

*587 (572) *Shri Lambaji Muktagi* Will the hon Minister for Finance be pleased to state

The total amount collected during 1951-52 and 1952-53 by Patel and Patwaris by way of Sales tax on livestock of peasants who are neither traders nor casual traders ?

Minister for Finance and Statistics (*Dr G S Melhote*) No amount has been collected by way of Sales tax by Patel and Patwaris on livestock of peasants who are neither traders nor casual traders. I have already answered this question three days back in full detail.

की रसतलल कोटबा — क्या नारेबक विनिस्तर हाइब को मासूम है कि को सेल डेक किबा काग ह मुसम पठक नीर कटबायियो न रिहीव नही की है ?

Dr G S Melhote In fact I informed the hon Member last time that if he could bring any specific case to my notice whatever act on the Government thought necessary would be taken. A circular was issued to that effect and I placed one copy of it on the table of the House the other day.

Appointment in Health Department

†*588 (580) *Shri Ch Venkatarao Rao* Will the hon Minister for Public Health and Medical be pleased to state

(a) Whether it is a fact that the Government did not accept the recommendation of the Public Service Commission to the appointment of Dr Ramchander Rao M R C P and appointed Mr Kulkarni ?

(b) If so the reasons for giving preference to Mr Kulkarni ?

†Answer to *588 (580) under Unstarred questions and Answers

شری مہدی نوار سنگھ - وصالے ن کا مرور ۲۳ جولائی
سہ ۲ ع کو ہو

ی گورنمنٹ کے مکمل ڈائریکٹ کے وصالے ن کا ڈائریکٹری
واسی کا اظہار ہے؟

ی ہاں ڈائریکٹری و ڈائریکٹری مکمل - (Class II
Medical Officer) کے وصالے ن کا ڈائریکٹری و ڈائریکٹری
ڈائریکٹری و ڈائریکٹری (Officiating Civil Surgeon)

ڈائریکٹری و ڈائریکٹری کو وصالے ن کا ڈائریکٹری
ی کام کے وصالے ن کا ڈائریکٹری و ڈائریکٹری
(Deputation) وصالے ن کا ڈائریکٹری و ڈائریکٹری
(Demobilisation) کے وصالے ن کا ڈائریکٹری و ڈائریکٹری
ڈائریکٹری و ڈائریکٹری و ڈائریکٹری و ڈائریکٹری
ی کام کے وصالے ن کا ڈائریکٹری و ڈائریکٹری
(Higher Studies) کے وصالے ن کا ڈائریکٹری و ڈائریکٹری

شری بی اے ونگٹ رام رائے لکھ دوں گورنمنٹ اکالپس سے علم حاصل
ہوگا؟ کیا ان کی طبیعت اسی ہے؟

شری مہدی نوار سنگھ - وصالے ن کا ڈائریکٹری و ڈائریکٹری
ڈائریکٹری کی طبیعت اسی ہے؟ اس میں جہت راہی ہے

شری بی اے ونگٹ رام رائے لکھ دوں گورنمنٹ اکالپس سے علم حاصل
ہوگا؟ کیا ان کی طبیعت اسی ہے؟ اس میں جہت راہی ہے

شری مہدی نوار سنگھ - وصالے ن کا ڈائریکٹری و ڈائریکٹری
ڈائریکٹری کی طبیعت اسی ہے؟ اس میں جہت راہی ہے

شری بی اے ونگٹ رام رائے لکھ دوں گورنمنٹ اکالپس سے علم حاصل
ہوگا؟ کیا ان کی طبیعت اسی ہے؟ اس میں جہت راہی ہے

شری مہدی نوار سنگھ - وصالے ن کا ڈائریکٹری و ڈائریکٹری
ڈائریکٹری کی طبیعت اسی ہے؟ اس میں جہت راہی ہے

شری بی اے ونگٹ رام رائے لکھ دوں گورنمنٹ اکالپس سے علم حاصل
ہوگا؟ کیا ان کی طبیعت اسی ہے؟ اس میں جہت راہی ہے

شری مہدی نوار سنگھ - وصالے ن کا ڈائریکٹری و ڈائریکٹری
ڈائریکٹری کی طبیعت اسی ہے؟ اس میں جہت راہی ہے

سری رنگ راجداس مکھ ڈاکٹر کر کے نا ولندک سی من ؟
 سری ہمای واراج مکھ مکھ ۱۱۱ ام از ی ی من سرے اس اس
 و ب فصل ن ۵

Unstarred Questions and Answers

Maintenance of Official Residences

*515 (482) *Shri M. Buchiah* (Sapru) Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) The expenditure incurred on the maintenance of official residences of Ministers during 1953?

(b) The expenditure incurred on repairs of the aforesaid during 1953?

Shri Mehdi Nawaz Jung (a) The total expenditure incurred on maintenance of Govt. buildings occupied by Cabinet Ministers during 1953 is O S Rs. 9,050.

(b) Total expenditure incurred on special repairs to Government buildings occupied by Cabinet Ministers during 1953 is O S Rs. 11,288.

Construction of Talna Jintui Road

*517 (597) *Shri Anjush Rao Ghare* (Pantui) Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether the construction of Talna Jintui Road in Parbhani district has been suspended?

(b) Whether it is a fact that the level of the above road has been washed away by rains?

Shri Mehdi Nawaz Jung (a) There was a temporary stoppage of work in a section of the road for a few months due to certain legal complications but is resumed and being continued.

(b) As the road surface has not yet been laid it could not have been washed away by rains.

Construction of Tank at Talna

*518 (598) *Shri Anjush Rao Ghare* Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether the Government propose to take up the work of constructing a tank at Talna, Pantui taluq, Parbhani district?

(b) Whether its survey has been completed?

Shri Mohd. Nawaz Jung (a) Not in the present

(b) No surveys have been undertaken. A preliminary report in this respect has been called for from the Division of Engineer, Jabalpur Division.

Excess Payment to Contractors

*521 (877) *Shri C. Srinannulu* (Madhav) Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

Whether it is a fact that an excess payment was made to Pranjayan Gangaram Contractor of Bhubaneswar project which was detected and ordered by the Audit to be refunded?

Shri Mohd. Nawaz Jung No but wrong payment was made which has been collected.

Repairs to Breached Tanks

*522 (729) *Shri G. R. More* Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether any representation was made to the Government regarding repairs to the breached tanks of Keral Tank, Shmapur, Deglun taluq, district Nanded?

(b) If so when will they be repaired?

Shri Mohd. Nawaz Jung (a) Yes but with regard to Lakshmapur tank only.

(b) The former has been included in the Special programme of 1953-54 and will be taken up shortly. The latter has already been completed.

Deglun and Udgur Road

*523 (790) *Shri C. N. More* Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) The reasons for suspending the construction of the road between Deglun and Udgur since the last three years?

(b) Whether any application was submitted by the people of Deglun taluq regarding the construction of the aforesaid road?

(c) If so when will the construction of the road start?

Shri Mehdi Namas Jung (a) Road construction from Deglun to Udgri was never taken up in hand and so the question of its stoppage does not arise

(b) There were applications from the public for roads from Deglun to Khadka, Khaukbed and Udgri

(c) The road from Deglun to Udgri will be taken up when financial condition improves

Acquisition of Lands

*525 (780) *Shri K L Narasimha Rao* (Villandur Central) Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether there is any dispute between the pattadars of Mines and PWD regarding the lands acquired by Pattadars as the Tungabhadra Project for the quarry purposes?

(b) Whether it is not a fact that the Chief Engineer of the Project did not settle the dispute in spite of repeated orders issued by the Minister for an amicable settlement with the Pattadars?

(c) Whether it is also a fact that this matter has been referred to the Legal Department and that the Chief Engineer has withheld relevant papers causing delay in deciding the matters?

Shri Mehdi Namas Jung (a) No. Certain persons have claimed to have obtained quarrying licences from the Mines Department for areas which already have been acquired by the PWD and the matter is under investigation.

(b) No. This is not a fact.

(c) The matter has been referred to the Legal Department at the party's own request. It is not true that the Chief Engineer has withheld any papers at any time.

Scholarships to Scheduled Castes

*584 (722) *Shri Vishwas Rao Patil* (Pune) Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) The amount of scholarships given to the Scheduled Castes in Osmanabad district during 1952-53?

(b) Whether the Government propose to increase the amount during 1953-54?

Shri Devi Singh Chohan (a) the amount of scholarships sanctioned for Scheduled Caste students for the year 1952-53 was Rs. 1,10,000?

(b) Government has no information as to the Scheduled Castes Fund which deals with such matters?

Scholarships to Scheduled Castes

*597 (723) *Shri Vishwanath Rao Lalit* Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) Whether it is a fact that the scholarships sanctioned by the Government for Scheduled Caste students of Sarda Primary School of Osmanabad district were not given?

(b) If so, what steps have been taken by the Government in this regard?

Shri Devi Singh Chohan (a) The scholarship for the year 1951-52 sanctioned for the Scheduled Caste students of the Primary School at Sarola have been distributed while those for the year 1952-53 are in the process of being distributed.

(b) Necessary enquiries are being made in order to locate where the delays are taking place with a view to obviating them.

Refugees & Rehabilitation

*598 (680) *Shri M. Buchiah* Will the hon. Minister for Home be pleased to state

(a) The number of refugees who came to Hyderabad before the Police Action?

(b) The arrangements made to rehabilitate them?

(c) The amount spent on Rehabilitation camps?

(d) The number of camps existing if any and the number of camps closed down?

Minister for Home and Law (*Shri D. G. Bindu*) (a) 6,50,000

(b) Special camps were established in the city and districts for their rehabilitation.

(c) A sum of Rs 12 lakhs was spent on the various activities in connection with the rehabilitation of those refugees

(d) 18 camps were opened in the city and districts. All camps have been closed

Osmana General Hospital

*540 (891) *Shri Ch Venkatesam Rao* Will the hon Minister for Public Health and Medical be pleased to state

(a) The number of first class, second class and other junior doctors (both surgeons and physicians) working in Osmana General Hospital?

(b) The number of male and female nurses in the said hospital?

(c) Whether it is a fact that the supply of medicines in the Osmana Hospital is not enough to meet the requirements of the in patients?

(d) Whether it is a fact that patients have to wait hours together to get admission in the hospital?

(e) If so why?

Shri Mehdi Nawaz Jung

Class I Medical Officers	10 (both Surgeons & Physicians)
Class II Medical Officers	36 (Including Women Medical Officers)
Honorary Junior & Senior Medical Officers	6
College staff attached to the Osmana Hospital —	
Senior (Professors)	8
Junior (Lecturers & Readers)	10
(b) Male Nurses	49
Female Nurses	146
(Including Probationers pupil Nurses)	

(c) No. There is sufficient stock of medicines. The General Ward in patients are not asked to purchase medicines

or plaster but these are given free of charge. Patient occupying the paying rooms and cubicles are asked to purchase special medicines and special plaster from outside.

(d) The Patient is admitted in the hospital soon after his arrival and after he is examined by the outpatient Medical Officer and within half an hour or so he is admitted in the ward.

(e) This question does not arise.

Allopathic and Ayurvedic Dispensaries

* 411 (787) *Sri J Rama Reddy* (Narsapur) Will the hon. Minister for Public Health and Medical be pleased to state

(a) The expenditure that is being incurred on the doctors and staff and on medicines for the Allopathic hospitals in the State?

(b) The expenditure that is being incurred on Ayurvedic dispensaries in the State towards doctors staff and medicines?

(c) The expenditure that is being incurred on Allopathic and Ayurvedic dispensaries in Medak district towards staff doctors and medicines?

Sri Mohd Nawaz Jung —

(a) Expenditure on Doctors & Staff	Expenditure on supply of medicines
Rs	Rs
49 55 109	10 25 257
(b) 3 30 594	32 900
<i>Allopathic</i>	
1 18 802	21 074
(c)	
<i>Ayurvedic</i>	
10 697	1 860

Hospital in Narsapur Taluq

* 542 (788) *Sri J Rama Reddy* Will the hon. Minister for Public Health and Medical be pleased to state

(a) Whether it is a fact that there is only one hospital for 150 villages in Narsapur taluq Medak District?

(b) Whether Government will open such dispensaries at Danti Daulatabad and Gindola villages of the above taluq?

Shri Mehdi Nawaz Jung (a) Yes

(b) The establishment of dispensaries at Danti Daulatabad and Gindola villages has been earmarked for future consideration

Ayurvedic Dispensaries in Medak

*543 (789) *Shri J Rama Reddy* Will the hon. Minister for Public Health and Medical be pleased to state

(a) The number of Ayurvedic dispensaries in the State?

(b) The Number of such dispensaries in Medak District with particular reference to Narsapur taluq?

(c) The number of Ayurvedic dispensaries Government propose to open in the current year in the State with particular reference to Medak District?

Shri Mehdi Nawaz Jung (a) 57

(b) There are five regular and two grant-in-aid Ayurvedic dispensaries in Medak district. There is no Ayurvedic dispensary in Narsapur taluq at present.

(c) This depends upon the budgetary provision. Priority will, however, be given to the districts which have less number of Ayurvedic dispensaries, e.g. Warangal and Nalgonda.

Manufacture of Tussar Silk

*544 (746) *Shri G Sree Ramulu* Will the hon. Minister for Commerce and Industries be pleased to state

(a) Whether any representation was made to the Government by the M.L.A. from Manthani for the manufacture of Tussar (Silk) in Mahadevpur area of Manthani taluq?

(b) If so what steps have been taken thereon?

Minister for Commerce Industries and Labour (*Shri Vinayak Rao Vidyalkar*) Yes. Shri G. Sreeramulu M.L.A. Manthani taluq, had brought to the notice of this Department the possibilities for the development of the Tussar Industry. Due to lack of funds the scheme for the development of this industry had to be deferred.

I A and D A

* 47 (r12) *Shri G. Hanumantha Rao* Will the hon. Minister for Rural Reconstruction be pleased to state

(a) The amount of I A and D A paid to the officers of his Department who came to Hyderabad to appear in the regional language examination in 1952?

(b) The number of persons who appeared and failed from each district?

Shri Devi Singh Chaudhan (a) & (b) A statement containing the information till now received is enclosed. The remaining information will be furnished as soon as it is collected which is likely to take a little time.

అట్లైతే తయారు చేసిన పట్టికలో I A మరియు D A యొక్క వివరాలు ఉన్నాయి.

Sl. No.	Name of Officer	I A Rupees	D A Rupees	No. Appeared	No. Failed
1	Deputy D.I. Waste Circles	125 2 0	125 0 0	21	Not known
2	Deputy Director of I.I. Intermediate & Technical Education	66 0 0	7 5 5	11	Not known
3	Inspector of Schools Hyderabad	61 7 0	50 7 0	1	5
4	Inspector of Schools Mulugachiar	Nil	Nil	0	0
5	Inspector of Schools Golconda	Nil	Nil	11	10
6	Inspector of Schools Nizamabad	Nil	Nil	01	04
7	Inspector of Schools, Malkajgiri	Nil	Nil	Nil	Nil
8	Inspector of Schools Wangal	Nil	Nil	Nil	Nil
9	Inspector of Schools Dharmapuri	Nil	Nil	Nil	Nil
10	Inspector of Schools Channarayana	Nil	Nil	Nil	Nil
11	Inspector of Schools Narasaraopet	Nil	Nil	Nil	Nil
12	Inspector of Schools Tadipatri	Nil	Nil	Nil	Nil

121 (86) *Shri Syed Akhtar Hussain* (Jangam) Will the hon. Minister for Commerce and Industries be pleased to state

Whether Government would still hand over the Sugar and Sugar Industries to Bula Bros. in spite of their failure to pay the first instalment of earnest money?

Shri Vinayak Rao Vidyalanekar The first instalment of repayment of the Government loan is not yet due.

Allwyn Metal Works

122 (87) *Shri Syed Akhtar Hussain* Will the hon. Minister for Commerce and Industries be pleased to state

Whether the Government have agreed to the appointment of Shri Irani as General Manager of the Allwyn Metal Works in spite of his previous removal from service by Government on charges of blackmarketing in steel and in spite of institution of a case on criminal charge against him?

Shri Vinayak Rao Vidyalanekar This is a matter which concerns the Board of Directors of the Company. Mr. Irani was not originally removed by the Government but by the Board of Directors of the Company.

Taj Glass Works

123 (88) *Shri Syed Akhtar Hussain* Will the hon. Minister for Commerce and Industries be pleased to state

(a) Whether the Government propose to hand over the Taj Glass Works to Best and Co. an European concern?

(b) Do the Government intend to provide capital to the above Company to run the concern?

Shri Vinayak Rao Vidyalanekar (a) No

(b) No

Merge of Private Schools

124 (120) *Shri Madhavrao Nerlikar* Will the hon. Minister for Education be pleased to state

Whether the Government are aware that in spite of the orders of the Divisional Inspector of Schools, Aunangabad,

for the majority of private schools. The Kapoty, Tualia and Chochra villages of Kandhamal taluq with the Government schools are proposed for inclusion have to be taken by the Inspector of Schools, Bhubaneswar.

Shri D. C. Singh Chaudhan Now for the number of private schools at Kapoty, Tualia and Chochra villages were received in the office of the Inspector of Schools, Bhubaneswar.

Scholarships to Scheduled Caste Students

127 (121) **Shri Mathurao Nandani** Will the hon. Minister for Education be pleased to state—

(a) Whether the hon. Minister is aware that the scholarship forms of the Scheduled Caste Student Bhandarkheda village Kandhamal taluq were held up for one year by the Head Master of the School at Bhandarkheda village with the result that the students could not obtain the scholarship?

(b) If so, whether Government will take necessary action against the Head Master of the school at Bhandarkheda?

Shri Devi Singh Chaudhan (a) The answer is in the affirmative.

(b) The matter is under enquiry and on completion of the enquiry necessary action will be taken against the person or persons responsible for the delay. Steps will also be taken to see that such delays do not recur.

Schools in Jagat Villages

128 (710) **Shri G. N. More** Will the hon. Minister for Education be pleased to state—

Whether the Government propose to open schools in the Jagat villages of Kandhamal taluq?

Shri Devi Singh Chaudhan The scheme for opening Primary Schools in the Nandikot district will be discussed by the District Planning Committee Nanded from the 3rd to 5th June 1953 and priorities fixed for the years 1953-54, 1954-55 and 1955-56. Preference will be given to those villages which come forward with offers of help by way of finding accommodation and equipment, etc.

The general plan is to start one teacher school for every village having a population from 400 to 800.

Business of the House

Mr. Deputy Speaker The Question Hour is over. Now
 Dr. G. S. Melkote

Shri L. K. Shroff (Ranchur) Sir, I rise on a point of order. Today is allotted for the members' business. Before official business is conducted the House has in the first place to agree for that.

Mr. Deputy Speaker It is not a rule of official business but only introduction of a Bill.

Shri L. K. Shroff Whether it is introduction of a Bill or any lengthy business, I think that formality has to be gone through.

Mr. Deputy Speaker It is not necessary.

شری سید جسس سی (بحث of privilege) کی ایک
 درجہ بن گئی ہے۔ کیا یہ بھی جمعہ میں ہوا؟

مسردی اسسکر سپرڈ لڈ سی (Consideration) کا اچار ہے
 شری سید جسس اے سی کے لڈ سی ۱۲ ب ۱؟

Mr. Deputy Speaker Now Dr. G. S. Melkote

L. A. Bill No. XII of 1953 the Hyderabad Sugarcane Cess Bill

The Minister for Finance (*Dr. G. S. Melkote*) Sir, I beg to introduce L. A. Bill No. XII of 1953 the Hyderabad Sugarcane Cess Bill 1953.

Mr. Deputy Speaker L. A. Bill No. XII of 1953 the Hyderabad Sugarcane Cess Bill 1953 is introduced.

مری سی ایچ وینکٹ رام راؤ میرا کرر میرا ایک ڈو جے ہے
 ہم مر صاحب نے وی طرح جواب میں دیا ہے

Mr. Deputy Speaker This will be taken up after 8.00 p.m.
 مری سی ایچ وینکٹ رام راؤ اس کا کوئی رول نہ ہے

Mr. Deputy Speaker But it has been decided to take this up after 8.00 p.m.

We will now take up the next item of Agenda. As per Rules Members can take only 15 minutes.

के नाम। मूलतः उहूँ सराफ़ नाम तो भाषाभाषा वा शब्दात् नाम ब्राह्मण जिन संवालो को और पेशिया उतावा बराबर नहीं पाता। और जिनो कि जिनम बिनी की नियम की बचवाकी करना हम नहीं चाहता है। आज भाषाभाषा नाम तो उतावा कायस भाषा को बमबोरा बनाता नहीं चाहती है। बमबोरा पूरा बचवा उतावा बाकी है। यह बात गहरी है कि अधिमिलित्वान (Administration) तर्जिमा भाषावा की विरस रचना होता बचवा है। और अन्त बन्ग रोजन (Relations) बनाता बचवा है। जिसके विषय भाषाभाषा प्रातरचना हमको करना पड़नी जितना कि जहाँ जहाँ जो बचवा उतावा उतावा की को छोड़ जिनो में अधिमिलित्वान के विहाय तो तारीफ़ी करता है। जेजिन बन्ग जो अन्त भाषाभाषा प्रातरचना के बचवा को लेकर लावो हा बचवा उतावा की बचवाभाषा की कोषिष की की बा रही है यह हवा र कायसे की बीम नहीं है। जब हम भाषाभाषा प्रातरचना करना तो हम का बिह बात की तरफ़ भी ध्यान देना होगा कि बिह तरफ़ से जा प्रात बनाम बायेन यह पूरी तरह से तरफ़ सर्फ़िषयट (Self-sufficient) बने है वा नहीं। जो प्रात बाय यह बचवा पर रर बचवा तरह से बचवा यह सच है वा नहीं जिन सब बाता को बचवा प्रातो की निर्माण करना होगा। बाय बाय ताल बाता हा बचवा महारपट बन बाय बिह मुकमे नजर से हम बिह बचवा को नहीं देखते है बल्कि हम जो जो देखते है वह पूरे विद्वत्त्वान की बचवा के देखते है। हम बिह मुकमे नजर से देखते है कि यह विद्वत्त्वान बचवा पूरा रापट है और सारे रापट की बचवा सफ़ाति है बचवा रापटीयता है और बिनी तरफ़ हमें बचवा है। यह ताल जबतक हमारे बिनी में बचवा तरह से नहीं बचवा कि न ताल बचवा रापट है और जिनको वहने बचवा बनाता बाहिय और अन्त की बचवा बचवा न बचवा बाहिय जिससे बचवा बचवा उतावा उतावा भाषाभाषा प्रातरचना बनाम के बचवा हा होगा। और प्रातीयता बनाम बचवा। बिह प्रातीयता वा बचवा बचवा यह बचवा की कर ताल है। जब कि बचवा मुकमी गरम की बचवा सफ़ाति की ताल हमको बाता है कि मुकमी बचवा मुकमी बना। आज हम पचास के प्रात के बाता को बचवा उतावा के बिह भी उतावा नहीं है। जिस तरह यदि भाषाभाषा प्रातरचना ने प्रातीयता बचवा है वा फिर हमारी बचवा रापट वा की बाता की तो मुकमे बचवा बचवा बाता है।

दूसरी बात यह है कि आज तो हमें विद्वत्त्वान में बचवाभाषा बचवा पूरी करनी है। हमने जो बचवा देश की बचवा के बिह और प्रोफ़ेस (Profess) के बिह बनाया है मुक पर हमें वहने बचवा करना है। और बचवा की बाती बचवा मुक तरफ़ बनाती है। जब तक हमारे सामन कोभी जिनम न हो हवा देश बाय नहीं बचवा सफ़ाति। भारत सरकार को बिहवा पूरा बचवा होना बाहिय की भारत में बचवा भाषाभाषा प्रातरचना के बिह बाय उतावा बाय वा तो फिर भाषाभाषा प्रातरचना होनी बायेनी।

भाषाभाषा प्रातरचना वा को रेजल्यूश (Resolution) महा बाया बचवा है मुकमें बचवा तरफ़ी की बाती है कि न बचवा को बचवा उतावा बचवा है मुकको निकाफ़ा गया है। यह तो बीम ही हुआ। बचवा हर बाय वा की बचवा बचवा बचवा नचवा नहीं होता है। हमारे भारत कि यह बाती है कि हमारे सारे विद्वत्त्वान का बचवा कचवा है। हमारे बचवा कोभी बचवा बचवा बचवा बचवा नहीं होता है। भाषाभाषा प्रातरचना के बाय भी हर बाय वा की बचवा बचवा (Culturo) होना बाता है बाती बाय नहीं है। महारपट का कोभी बचवा कचवा है और

[illegible]

काय हो भी पुष्कळ पाहिजे पण मला अकहि रोगी मिळाला नाही

అయితే ఆ భాష రచన ఇంతకు పి. ఇంకా ఏమీ వచ్చినా కావాలి? సరే, అలాగే సరే అని
 ఆ కా. కొంత కాలం కావాలి, కొన్నింటిని అంటే అవి అప్పుడు వస్తున్నాయి అని
 ముగిసినట్లుగానే పేర్కొన్నాడు. అప్పుడు కొంతమంది అప్పుడు వచ్చినట్లుగానే

[illegible]

श्री बीहरी गुप्तेवार (कलकत्ता) → माननीय मुख्याध्यक्ष महोदय यह श्री प्रस्ताव हामुक्त के सामने आया है मुझसे कि सिद्धिदास पर अगर बोझ सा बौर करें तो माफूम होगा कि वह कोबी नहीं बीच नहीं है बल्कि यह वही बीच है जिसके किसे कोषेय ने लोक अर्थें एक वाचोक्त प्रत्यया। कोषेय की कमेटी ने जिस बीच को लक्षणीय किया है और मुझको स्वेचमक में लाने के किसे पूरी कोषिष्ट की है। जनाये राज बिहारेक दोस्तोंने कोषेय पर यह किल्लाम लगाया कि कोषेयने

सेपर गहा ह। ताउ नारी का अर्थ ममता सखा ह मया ह। यह नारी का ममता बहुत
 महम है। जिसम हवराभाव डेपेस्टेडिब अले नी ने बाब ममता भी मुनरमिक हो सके ह। जो
 डेनरमूलन हामुस के सामन जामा ह अमम एक हिससा ह कि हवराभाव क टुनक कर दिय जायें।
 तो म पूछना चाहता ह कि क्या नम नली हामुस ह? मया हव आब हवराभाव के टाक कर छेनेम या
 कि मया भी साजीगी गिब क करीम (I am lonely) मुनरमिड (Dyall) म
 ह? जा हमन जो रमा रवार किता उ मुमके मुशरिक हव हवराभाव म राम रता चाहते
 ह। मगर हवराभाव के टाक कर येते ७ तो मया के हिनमकिताब के भी टाक हा आपन और
 फिर म नली सनसाता बि जिस नमके के मुशरिक बोली राम हो सखा ह बाब जमा न कहा कि
 जाननारी नलीम न होन की बहू पे बनी बिकके पहा होली ह। रता कि जानरेक मगर वराम
 गिमन कहा कि जाननारी नलीम फीरी रीर पर हो बाब क्योंकि नमके सहीन के बोहबराउन
 बापन मया भी सरपारी बदान से बाककिपत रब सकेम थोर मममिनिस्टेशन का काम डीक एरत
 से हो सकेम। भेकिन बाब गिदन भी माबाशी बोहरान ह जनको पहले पूरा किम मगर हम
 बिद सवाउ को नली के। हमन बूधसन मय सचकिता कर किता ह कि जो आ स्टेट नम रहा ह
 मुसका टमका मया होवा जामा मसले हमको मुकसान होनबाता ह या कापया होमबाता ह बिदको
 पहले देखना चाहिय। बाब ही साब माथ स्टेट जो बननबाता ह ममकी माबाशी हाला के गिहाउ से
 बापया टमकी होगी या टमकाही होगी बिदका भी टमका हासिक करावा चाहते ह। बिम
 बीपी का किहाउ रमते हुन म म हव बाहब से कहूंग कि मुमके रेज-मूशन का मयना भी डीक ह
 केकिन बाब हासिक बरी नली ह कि बिद बीके पर बिद बदेभी म किम रेज-मूशन की हन पास
 कर सके। बिदकिम म जनके बिस्वबुवा कयना कि बिद बीके पर रे मयना रेज-मूशन बापिद के

The House then adjourned for recess till Half Past Five of the Clock

The House reassembled after recess at Half Past Five of the Clock

[Mr. Deputy Speaker in the Chair.]

[illegible]

کہ اسے جس نے ہی ۲ مانگ کی ہے جو کانگرس کے یک دہ دار عہدہ رہیں
یعنی حیدر آباد پردہس کا گھر میں کے صدر نے بھی ۲ مطالبہ کیا ہے جس میں انکے انہوں
نے ۲ بھی کہا کہ جب کس دہرے راجہ صاحب کو ہوا ۱ نکالے ہو کیوں ۲ نام کو
ہانا جائے کیا اب انکو بھی جی سوسل الیمب سمجھے ہیں؟ اس لئے راجہ لڑے
کلنے خود ایوب ایک کل ہند کسی سکول دگئی ہے اس سوال عورتا رہا ہے
اس حد و جہد کو آگے ہانے کی کوسس کجا رہی ہے کہ بھاساوار راب
(भाषावार राब) بنائے ہیں اس کمی میں خود کانگرس کے ہمار وگس
کہا ہے برگڈ کل اور سری ج لنگا کے بارے میں بھی کا ہی حال ہے کہ و وگس
سوسل الیمبس ہیں؟ وہ بھاد میں نے اپنی حال کو اس حد کے لئے مران کردا
سری راملو کے بارے میں بھی کیا اکا ہی حال ہے کہ وہی سوسل الیمبس ہے؟ اگر ان
ان لوگوں کے بارے میں بھی جی حال ہے تو اس کے میں ان کے لئے میں اس سے
زمانہ کچھ کہا ہیں چاہا کہ وہ ایک طعنانہ حال ہے بھکاہ حال ہے وہ جس کی
پانی کر رہے ہیں میں اس سے بھت الفاظ استعمال کر سکتا تھا بکن ہاوس کی ڈگری
(Dignity) کا مجھے حال آنا ہے اسے اس سے را کچھ کہا ہیں چاہا کہ
۲ بھس طعنانہ کو اس سے کانگرس اور حکمران صاحب نہ چاہی ہے کہ وجود ڈھانچے
میں کوئی فرق آئے نہ اسے لوگ ۲ چاہے ہیں کہ حیدر آباد کو ڈھانچے میں انہی گروپ
(Disintegrate) کا حال ہے ۲ ہو راک زمانہ میں خود کانگرس نے ہی اس کی
بھی لیکن اسوں کہ آج جب اسکو انار بلیگا ہو وہ اس سے بھ چر لپی ہے بھطرح
وسوسل کے آگے جب ان کی جی کو پس کناگا ہوا ہوں نے کہا کہ نہ سری جی میں
۲ آج کانگرس کا بھی جی حال ہے کہ جو میں اس نے خود سے جیے وہ ان سے اکثر
کر رہی ہے اور کہتی ہے کہ نہ سری اولاد میں ہیں

نہ عوام کا مطالبہ ہے کمیونلو کا مطالبہ ہے مزدوروں کا مطالبہ ہے کہ ب
مزدوروں اور لکیری کے مزدوروں کا مطالبہ ہے ناہ وں کا مطالبہ ہے اکی ای ناگون
میں سے ۲ ہی ایک بادی مانگ ہے کہ بھاسا واری راب جائے جائے جب کہ
انگرس کا راجہ تھا اور سائبر لیموں کا سلط تھا اور وہ جو آزادی کا دم بھرے جیے اور
جہاں انکی نہ آرزو بھی اتنی ۲ بھیا بھی کہ آزادی حاصل ہو وہاں انکی ۲ بھی بھیا
کہ انہی زبان میں بول کر کے دینے بولے موافق ملیں سوال اندھرا کے لوگ ہوں
نا بھاسا سرائے نا کرنا لک کے لوگ ہوں اکرا لاکے رہے والے ہوں سب کی جی بھیا
ہے کہ وہ اپنی ای زبان میں ملک کا الیمبس میں (Administration)
چلائیں لیکن جو سربا ۲ دار میں جو مائلسٹ میں اور کٹلٹ میں ۲ چاہے ہیں
کہ سارے ہندوستان میں انہی کے کاربائے حل میں سارے ہندوستانوں کا ہوں جو سب کا
میں ان ہی کو حاصل رہے انہی نمونہ کے بھبانا اور بولا کی طرف سے اہ لائی کہا گیا اور
دوسرے فیوڈلٹس بھی ہیں چاہے مرکزی حکومت اور کانگرس اسلئے ہیں چاہی کہ

కల్పనా పరికల్పము అప్పుటికి మమము కమి 1000 సంవత్సరములనుంచి ఈ పాస్తా
కారు నవారు కొమిర్కల ప్రాంత పరి పాటు వున్నాము ఈ కమిర్కల పునర్వర్తన వాడుకలు
వీలైనానున్నాయి ఎ లీయ యొక్క పరిణామ కరువాల స్వయంకల పన్నెండు అంబురం నెలకు
కామిర్కల క ముం పరిగిపాలు వ ప గలి అందరకు తెలు భాష వరి - పుగ్గిల కాలమిదే
యొక్కదేవతను ఎమారీ ప్రెసిడెంట్ ఆ విరంగామాన్యభాషను ప్రమిమ రు లు ఎవరు కాంవారు?
ముందు అంత్రాకాస్త్ర ప్రారంభం కామిర్కల కరువాల కిమి విరక్తియ యామ కిమి
కమిర్కల ప్రయత్నాలకాకా ఎన్నె వున్నాము ఇది గల్గి- కున్న రుతుందని కూడా
యెరుకున్నాము కాని ఈ భాషాస్పర్శిని విద్యున్న ఇన్న కొన్ని పిల్లలున్నాయి ఆ
పిల్లలమిది? ఇదేదరుకు కొందున్నానో స్వయంకల పంపిహానందే లంక పిల్లలన్నీ గా
కామిర్కల ఆ విర గా పిల్లలన్నీ గా లుగ దేకాన్నీ కి కి ను భామ పరిగి గా కిరక్తా
అయి ఆ స్వయంకల పంపిహానాన్ని కిమి విరక్తియ కరికినీ క (Shape) కిరక్తా
వారు వెనుక కల్పించేయూ కు నీవారు ముదోకానికీ పన్నున్నాము విద్యున్నానామి విరక్తా
పిల్లలవాస్త్ర అప్పలుకాకా తెలు అంతా పిల్లలన్నీపై కిమి ఎక్కడిక్కడ మీ వాస్త్ర
కాగి-కొన్ని అయిదు కుగ్గిల, విద్యున్న అట్లయి ప్రాంతం నిరంబిగ గా పిల్లలవారు
కిరక్తా పరిగి (Divided Policy) కొరకాం రందే పరి కిరక్తా వారు
కిరక్తా, ఆ విధ గా ప్రవీడ వారు ఈ దేకాన్నీ పరిగిపాట్ల ఎక్కా ఆ స్వయంకల పంపి
పిల్లలమిది వారు స్వయంకలం కుదని ముగ్గం పెట్టారు కుగ్గిలకాంకా కాలిగ్గలు
కొంకల పంపిహానా ప్రాంతం అంత భారతదేశంకా దేకాన్నీ ఎకు పిల్లలని చేయకుంటారు
ఆ ముకాల్పాన్ని అప్పుడు పల్లభాలు పరిగిలగాలు యె పిల్లలకు అయిదు యెవరి పిల్లల
కిరక్తా అప్పుడు కిమి పిల్లలకొనుట ము అందరికలన్నపై కిరక్తా ఇవన్నీ మీరు
కొరక్తా మిమకొరక్తా యా కలి

క గంపరధర్మం - అప్పుడే భేదమున్నది

శ్రీ యో యోగి - భాషాస్పర్శిగా విద్యున్నానామి ఇందుకు అప్పుడే
పిల్లలన్నీ చేయించునో భేదం కిమి ఆ విధ గా యామింపి ము పిల్లల చేయించు
యెరుకు కల్పించేయూ కుపి పిల్లలకు మేరకాంకాన్ని పిల్లలన్నీగంకా ఎనే కుగ్గిల
యెరుకెదే దేకాన్నీ గిరక్తా - చేయించి ప్రయత్నిస్తారు అయిదు కిమి పిల్లలకొరక్తా
కిమి పిల్లల కుగ్గిలగా వున్నాము అందరికామింక అక్కరలే వున్నాము యెకా
స్వయంకల కిమి ఇందుకో ఎన్నె కుగ్గిలవాస్త్ర ఇంకొకవారు పెట్టినట్లొక్కరు
వాటిప విరక్తియం కిరక్తా ముం అవిధవిద్యున్నాము మీరకుకా కిమి మీరుకాకా
కొంకల పరిగి వారు మీరు పరిగి కిరక్తా కిమి కిరక్తా కిమి పిల్లల పిల్లలన్నీ చేయించు
కు లీ ముందు ము (Stability) యాకొకా (Independence) పన్నె
అయిదు సంవత్సరములకాకా కాలిదు విద్యున్న కిరక్తా కిరక్తా ఈ వాస్త్రాదు సంవత్స
కాంకా పన్నెకలగ్గిలో ఎదుర్కొనరి పన్నెండు అవన్నీకాకామింక కిమి ఈ పన్నె
(Independence) విద్యున్న కొకానికీ అయిదు దేకాన్నీ పిల్లలన్నీ కేమి యొక్క
ప్రొం కేమి, ఏ విధ గానైతే కల్పించేయూ కుపి యెంకా ఆ విధంగా చేయించుట కుం పి

[illegible]

కావ్యో రు ధామ పాకే కావ్యోగ్రి మేధయంతో ఒడ్రోలు, విరా వీలతో శ రోహన భయవే
శుపాంతులంటున్నాడు గానీ, నేను ఇంకను ఎందు చెప్పినట్లు ఏర్పడగా మువ్వకాశులా నును
లతోపించడంతో యుద్ధదే ఆత్మను ఇంకా పాశ్చర్య వివేచించు అయిదు పంగలి ఏమీటో నవ్విగా
రేలేయారు అయ్యదావ్యోగ్రి ఏర్పడమే స్త్రీకలహారు టైలులు అయిపోయిందంటున్నాడు కావ్యో
నేను ఇంకటితో విరమించున్నాను

१९वीं अगस्त की रात गम्हायों—मिस्टर स्पीकर सर मान जो रेजोल्यूशन हाउस के सामने हैं और कुसपर जो वर्षा हुवा कुसको सुनने के बाद यह भासूम हुवा कि कुछ जाति ने ऑर्गेनरल मेस ने जिस पीन को लक्ष्मी किया कि भाषाभाषा प्राप्त रचना या कस्तानी मुमियाव पर सुनो की लक्ष्मी की मुवालिता नही करते। ऑर्गेनल जो रेजोल्यूशन १९२ के पास किया है वह सब एक बर ऑर्गेनल मेबरों की याप है। लेकिन यह ऑर्गेनल मेबरों ने कभी कलाकत वाहीर किया। सास और पर सेर ऑर्गेनल मेबर के आफफाव मुझे बाव का रहे हैं। कम्पनी ने कहा कि

जिस माग को करना है सोनो की जहनीयत बिना में बैसी होनी चाहिये। बिना की जहनीयत से बिना तरह से पाकिस्तान फिकरा बुपी टानीय की जहनीयत खनवा के योगा से यह मागवार प्राप्त करना को माग निम्नो है। जिस तरह से ब होने कायान गया या एक तरह से कहिय जाती है। मूल यह कहना पड़ता है कि ये एक काबेसी है और कायस 7 जिस कसूर को बस से कम १९२ से खरीय किया है कसूर को ५ है मही भुजना चाहिये। म का आरेख नगर से पूजा बाह्या है कि क्या बस मगम 1 घनक कीबस या तो कायस है बस बस ना बाब वन रहे न बिहोन जिस मागवार प्राप्त करना के मूवमें (Movement) को जगया है और जिसने प्रस्ताव एकर प्राप्त किन है बसको भी से बिना की जहनीयत के मानन में निब वगान है? ये यह एकले है लेकिन बसोबास के योग बसा नहीं रहेय। बसको उहन बा करिवाय है। यह बाहे जो कह सकते है और बस बादो को और प्रस्तावो को ब भूत की सकते है। बाब बाब बु हो गहा कि अगर मागवार प्राप्त करना करे तो हिस्तान म हर एक प्रोविन्स (Province) पाकिस्तान की तरह न हो पाया। बस प्राप्त का बावनी बूदरे प्राप्त म गही जा मनेय और मुस्लिम पया होनी। बिबाबल पैनी पयनी परमित (Permit) से सवागत पया होय बहुत की बीच बुहोन पैय की। बाग बस करम होन यह की कहा कि हमारे बराबाब बा बरबर और छोताछोटी जान होनी म गही समझना कि बराबाब की कौनसी छोछाछोटी का बरबर बुनना है। बस तरह यह कहा बाग है कि हिस्तान का अल कस्बर है हिस्तान लेन राधु है। हम बिा सब चीजों को मानते है प्राविन्सियलिजम (Provincialism) की या बिसी बूदरे राधु के नियम की बीच बहा गही गयी। लेकिन जिसके बाबबुन बहा यह नमास किया जाता है कि अगर हम मागवार मान करना करे कसूर गहा राधु बिबाब बाब या बस बरबर बनाय हो म मकिन है कि हमारे पहा पाकिस्तान के बसे और बसी राधु पैय होय। जिस तरह से यह एक राधोबता की को मानना है बसने बिरोध पया करन की कोशिस की या छी है बैसा घमडा या राधु है। म बुन ऑनरेबल मेंबर के बिबाग में क्या बीच है बुनको समझ गही सकता लेकिन म समझा है कि बुनके म सारे बबाब बरबरबुनी पर मनी है। मागवार प्राप्त करना के माग यह गही है कि कोनी मया पाकिस्तान बने या हमारे हिस्तान का बरबार हो बाय। जिस तरह की गवाठामी म बावरेबल मबर मुस्लिम न हो। हमारे बूदरे की रचा बैसी है कि तीन तीन बबाल नोनबाक बाग यह रहते हैं और जिसकी बजह से बहा में बैबमिनिस्टरम म बाकी बिकले पया होनी है। और बाब कर बगहरी बुनमत का कारोबार बहा में सोनी बा बगा में गही बजता है जिस किन जिसको बपनी मानो म बगहरी बुनमत गही बहा ना पयता। यह तो बमाकरी (Democracy) का बिचीपल (Principle) है। बुनमत को सनी बगहरी कहा या सकता है बस कि बहा के बाय सोनी की भाषा म बहा का पूरा ब्यवहार शाकीन बरमिनिस्टरम और बाकी सब चीजें होती हो। बस एक म चीजें गही होती सब एक यह गही कहा या सकता कि हम बमाकरी बि सिपल (Democratic principles) पर बबलबेट बना रहे है। बिसी किम बमाकरी के सिपल के छह ही यह बाग की गयी है और बिसी में छह कोषन म अपन प्रस्ताव पहले रखे म। बस यह प्रस्ताव बहा पैय किया गया तो बस ऑनरेबल मेंबर म यह ठगसीम किया कि हम जिस प्रस्ताव के छनो को मानते है लेकिन जिस पर बबल करने का यह बल गही है। बा और सोनी देर ठहरन की बकरत है बपल बपल। लेकिन में ऑनरेबल मेंबरम का बान जिस प्रस्ताव की तरह बाकबिज करना बाह्या है कि बिचने हमने क्या माग की

की अन्धता और अन्धता — अगर मैं आपका बन्धु समझू तो आपके माफ़ान के कुछ और मान दित। तो रातों रात। दिन तो कुछ टी फनी हिन्दी जुबू या अथवा भगवान् हूँ अ ७ व १२ गन सो और भगवान् की भाँगा की ओर तो कुछ म समझू वही रह रहा है।

She R B D I I a I I must say it is the h n Mencl
has not and ist, l i l ly the m d y w i l l w i l l I l e g a n
my speech l l e m i s t u n d e r s t a n d t h e r l l y p r e c i s e l y

श्री अन्नाजीराव पण्डित - अगर दिसवें तक कुछ हठारे आदेशों मात्र में और भी जल्द कार्रवाई हो पाये तो कुछ बहाना नहीं है। आर्यो ने हमें के लिए आदेश दिए हैं। अभी यह कह दिया नहीं है कि क्या परिणाम होगा होगा है और अब स्थिति में आता है। हमें जानना है और जाना के बिना हमें जानना है हमें यह जानना है तो मुझे अपने भाषण में नहीं तो मुझे कुछ बहाना नहीं है। अगर आज के पक्ष के रीढ़ को भी अच्छा महसूस है और वे भाषणात् प्रारम्भना के विषय की सम्भावना नहीं करना चाहते हैं तो मैं आदेशों के अन्तर्गत आता हूँ और मुझे एकरीर के द्वारा यह कुछ नहीं बहाना चाहता। लेकिन यह बहाना चाहता हूँ कि अगर बरखसत अन्तर्गत महसूस बहाना कि मैं कह रहा हूँ वह नहीं है और वे जिस छत्र को मांगते हैं तो मैं वेचना चाहता हूँ कि थोड़े के अन्तर्गत यह छत्र बोल देते हैं मुझे बरख माग्म होता कि आप किम विधिपक्ष को मानते हैं।

बक आनरेबल मयर न यह नी इच्छा कि बकर बाबाभार प्राप्त रखा की जाय हो बक मया सबा न पैवा हो जायता कि बाध फल्ट बिबियन फल्ट महाराष्ट्रियन फल्ट भार बिबियन फल्ट (Maharashtrian Inst. of Indian Inst.) मेरी समझ म नही जाय कि मुनके बिभाग म म नीव क्यो पैवा होरी ह बक कि महाराष्ट्र बाध बीर कल्टिक घर बिबिया म ही ह बीर हद बक प्राप्त बिबिया की मानता ह हिंदुस्तान बक राष्ट्र ह जिस एल को मानता ह। बिबिके बाध नी बाधभित महाराष्ट्रियन या कलबिना फल्ट भार बिबियन फल्ट बिस् राष्ट्र के सवालाल ही कहा पैवा होतै ह ? हिंदुस्तान म रहतै हुन महाराष्ट्रियन कहन से क्या मुनके बिबियन होन के मुता सुन कोनी चुकहा पैवा होवा ? अगर कोनो बहै कि म यवावी हुं सो क्या मुनके मान यह है कि यह बिबियन नही हो सकता ? यह बिबियन बकर ह रेबिन बिबिया म जो बरहया बलहया प्राविसेव ह मुनके बक प्रावि स बा यह बाधिया ह। अगर कोनी कह नि म बाध से बा रहा ह सो क्या जिसके मान यह है कि यह बिबियन नही होवा ? मेरी समझ म नही जाय कि बिस् राष्ट्र के मतमय हु आन किन एल से पैवा बरन की कोधिष की। कुछ बिवासी ब्यागटे पैवा करती ही हो तो कुछ नी कहा या सकता ह बीर बहुर कुछ कहा या सकता ह। रेबिन बाज की हालत बीर बज्जाम की प्राग बा एवा क कला चाहिय। बिस् एल को कौप्रसल तछलीम किया ह बीर बाज बिस् बक नी कौप्रस के बूध बाधिव के लग बिस् एल को तछलीम करते ह बाजको मासुन ह कि पोटी की रामन का बिस्काक होन के बाध बाध प्राप्त निर्माण हो रहा ह बीर बज बिदी राष्ट्र का बक सग बानेबाग ह। बीर बल्लारी के सवाल को हद करन के बिन्ने बाह कमिशन बकरर होनबास ह। मदी हालत म अगर बिस् रेबलपछन को हुन प्राप्त करतै ह तो कौस

ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ಅಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಈಗೀಡೆ ಈ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ನಡೆಯಲು ಸಿದ್ಧರಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನು ಬಿಟ್ಟು ರೊಡರೆ ಬಂದು ಸವ್ಯರ್ಥಿ ಎಂದು ಬೇರೆ ಪಕ್ಷವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಭಾಷೆ ವಾಯು ಪ್ರಾಕರಣನೆಂದು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಐಕ್ಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗೀಡು ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಎಂದು ಭೋಷಿಸಿದ್ದರು ಅವರು ತಾವು ಮೊದಲು ರೊಡರಿಸಿದ ಜನನಾ ನಿಕೆಯ ಭೋಷೆಯಲ್ಲಿದೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ

ಈ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ದರೂ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾವಾಯು ಪ್ರಾಕರಣನೆ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ತಿಲ್ಲ ನವಗೆ ನೆನಪಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಪಕ್ಷವೂ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿತ್ತು

ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಪಕ್ಷಗಳು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದೆಂದರೆ ಯಾವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಮಹತ್ವದ ಕಾರಣಗಳ ದೀಪಿಯಿಂದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅವಶ್ಯಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕತ್ತಿಬಿಡುವುದು ಬೇಕೆಂದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಪಕ್ಷಗಳ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಇದನ್ನು ಅವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಅಷ್ಟೆ

ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ತಾಳು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಯಾವ ಮಹತ್ವವೂ ಭಾರತೀಯವಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಈ ಭಾಷಾವಾರಿ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಈಗಿದ್ದು ಅದು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಮಹಾಸನ್ನಿ ಆಡಳಿತದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಕಷ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆಗಳನ್ನು ಹಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕರುವಾಗೆ ಮೂರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಪಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ (The possible the expedient and the becoming) ಭಾಷಾವಾಯು ಪ್ರಾಕರಣನೆ ಸಾಧ್ಯ (possible) ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದು (ಸದ್ಭೋಷಿತ) (The Expedient) ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಭಾಷೆಯ ಕಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ವಿಭಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದು ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆ

ಆ ಫ್ರೆ ಪ್ರಾಕರಣವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ೧೯೫೦ ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರಾಗಿ ಮದ್ರಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಥಾ ಕಮಿಷನ್ನರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವಾಗ ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷವು ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು ಅಂಥ ಮೂಲಕರಳು ಗಿರಣಿಯಲ್ಲಾಗಲೇ ಮತ್ತಾವುದೇ (Insultation) ಪಲ್ಲಾಗಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಕೆಲಸಗಾರರು ಇರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ಕಮಿಷನ್ ಮೂಲಕರಳುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಥರೊಬ್ಬರು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು ಈ ರೀತಿ ದ್ವೇಷವು ಬೆಳೆದು ಪರಸ್ಥಿತಿಯು ಹದಗೆಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ನೆಹರು ಅವರು ಇವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಸರಹದ್ದುಗಳನ್ನು ನೀವು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಭೂತಿ ಸ್ವೀಕರಣವೆಂದರೆ ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರೊಂದು ಬನ್ನಿ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ನೆಹರು ಸುಲಭ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು

ಮಹಾತ್ಮಜೀಯವರೂ ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದ ಬಳಿಕ ಭಾಷಾವಾಯು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ನೆಹರು ಮುಂದೆ ಒಂದಾಗಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು ಅಂಥ ಮಾತುಗಳ ಮಹತ್ವ

ನಮಗೆ ಈಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ವಿಶೇಷ ಸೆವೈಯನ್ನು ಬಳಸಿ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮೂಲದ ಬಳಕೆಯ ಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗೊಂದಲವಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಇದಿಯ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾವನೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಉದ್ದೇಶಗೊಂಡಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವ್ಯಕ್ತಪತ್ರಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಆದವಾಣಿ ಅಲ್ಲದೂ ರಾಜ್ಯಮಂತ್ರಿ ಈ ಕಾಲೂ ಕುಳಿತು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು ಮುಂತಾದ ಹೀಗೆಯೇ ಅನೇಕರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗಳಿಕೆ ಕನ್ನಡದ ಭಾಗಗಳಿವೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಹೀಗೆ ತಯಾರಾಗ ಬಹುದು? ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪರಿಶೀಲಿಸುವರು ಶಾಂತವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು (13000) (Agreement)ನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೀಗಿರುವುದು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ ಶಾಂತವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು

ನಾನು ಬಳಸಿ ಕಾಲೂಕು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಈಗ ವಿಶೇಷ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ವಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಹೀಗೆ ಹದಗೆಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ರಚನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಫೋರಟಿಯಾಗಿದೆ ಅದು ಒಂದು ಶಾಂತವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡೋಣ ಅನೇಕರ ಉಪದ್ರವಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದು

[Mr Speaker in the Chan.]

ಕನ್ನಡಿಗರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ಮೊದಲಿಗೆ ೨೨ ಅಥವಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿರುವುದು ಪ್ರದೇಶವು ಉದ್ದೇಶಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅನೇಕ ಸರಕಾರ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ವಿಭಾಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸೆಕ್ಷನ್ಗಳು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ವ್ಯಕ್ತಿಮಾಡಿದರೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೂ ೨೨ ಅಥವಾಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಹೀಗಾಗಿದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕವು ಈಗ ೫ ಅಥವಾಗಳಿಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿದೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ಹೆಚ್ಚು ಸವೀನ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಕನ್ನಡಿಗರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಗೃಹ ಅಥವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾದದ್ದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿ ಅವರ ಕೂಗನ್ನು ಕೇಳುವವರಲ್ಲಿ ಅದುಮಿದ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಮಾಡಿ (Dham Community) ಸಹ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತವು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲೇ ಹೀಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗದಿದ್ದರೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಕನ್ನಡಿಗರಾದರೂ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಅಕುರಲಾಗಿದ್ದರೆ ಅದೇ ನಾವು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮುಂದುವರಿದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಈಗ ಮದ್ರಾಸ್ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮದ್ರಾಸಿನ ರಿಷನ್ದ ಭಾಗವನ್ನು ಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ಸಂಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಬಂದಿದೆ ಅದು ಮತ್ತು ಕೊಡಲು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ನಾವು ಕೇವಲ ಮೂರು ಅಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದು ಮೈಸೂರು ಮುಂತಾದ ಮುತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದು ಅಥವಾಗಳೇ ಆ ಮೂರು ಅಥವಾಗಳು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಥವಾದಲ್ಲಿ

مری وی ڈی دسٹائلے - کہ اسے () لے کے گوری رکھی ہے
اس کے ہونگے وہ اس کے ہم اہل ہیں وہ اس کے ہم

مری وی رام کس راڈ ایک لم اسکود (Same excuse)
ہے باقی ہی رہا رکھ کر سوچ ہے کہ کیا اب گوری کے مقابلہ میں
مری وی کوئی میں نہیں آ رہا ہے کہیں گے کہیں اور کم میں وہ
کم نہ گانہ مل میں مری وی نے اہل میں اگر وی میں وہ اس کے
مری وی ڈی دسٹائلے میں اہل میں مری وی کے مکٹ کو میں اہل

مری وی رام کس راڈ میں اب کو اس میں اس کے ہا اور نہ بھ میں اہل
سکی () ہے

مری وی سا بھان سک (برکی) آرمل میں کو اگر وی میں آ آ ہے
اس کے اہل کے کل مری وی راہی وی کے ملک کو وی میں اس کے ہا اور نہ بھ میں اہل
سا بھ (Laughter)

مری وی رام کس راڈ میں اہل کو لڑا ہے اب اس کے کس کا وی اور
دوا کا وی ہے کہ ایک وہ اہل اہل ایک ہے کہ ایک کہ میں اہل
ہا میں میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں
لا میں (Lawyers) وہ اس کے ہا میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں
کی اس کے ہا میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں
ہا میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں
میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں
اس کا ہا میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں
ہا میں () ہے اس کو ہا میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں

حکومت کے رہا میں ہا میں اہل اہل (National
demoralisation) ہا میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں
ہا میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں
ہا میں () کو میں (Maintain
Individuality) ہے اگر آرمل میں اس کے ہا میں اس کے ہا میں

آب جانبدار کی کمی تو حد میں ہے۔ ہے کوئی بھی (۱) (سبھا) کرتے والا ہو سکتا (۲) (سبھا) کہے چاہا ہے وہ کس ہی زبان کہا ہو مرہی کہا ہو ناگزیری کہا ہونا لگا کہا ہو کا (۳) (سبھا) (۴) (سبھا) (۵) (سبھا) (۶) (سبھا) (۷) (سبھا) (۸) (سبھا) (۹) (سبھا) (۱۰) (سبھا) (۱۱) (سبھا) (۱۲) (سبھا) (۱۳) (سبھا) (۱۴) (سبھا) (۱۵) (سبھا) (۱۶) (سبھا) (۱۷) (سبھا) (۱۸) (سبھا) (۱۹) (سبھا) (۲۰) (سبھا) (۲۱) (سبھا) (۲۲) (سبھا) (۲۳) (سبھا) (۲۴) (سبھا) (۲۵) (سبھا) (۲۶) (سبھا) (۲۷) (سبھا) (۲۸) (سبھا) (۲۹) (سبھا) (۳۰) (سبھا) (۳۱) (سبھا) (۳۲) (سبھا) (۳۳) (سبھا) (۳۴) (سبھا) (۳۵) (سبھا) (۳۶) (سبھا) (۳۷) (سبھا) (۳۸) (سبھا) (۳۹) (سبھا) (۴۰) (سبھا) (۴۱) (سبھا) (۴۲) (سبھا) (۴۳) (سبھا) (۴۴) (سبھا) (۴۵) (سبھا) (۴۶) (سبھا) (۴۷) (سبھا) (۴۸) (سبھا) (۴۹) (سبھا) (۵۰) (سبھا) (۵۱) (سبھا) (۵۲) (سبھا) (۵۳) (سبھا) (۵۴) (سبھا) (۵۵) (سبھا) (۵۶) (سبھا) (۵۷) (سبھا) (۵۸) (سبھا) (۵۹) (سبھا) (۶۰) (سبھا) (۶۱) (سبھا) (۶۲) (سبھا) (۶۳) (سبھا) (۶۴) (سبھا) (۶۵) (سبھا) (۶۶) (سبھا) (۶۷) (سبھا) (۶۸) (سبھا) (۶۹) (سبھا) (۷۰) (سبھا) (۷۱) (سبھا) (۷۲) (سبھا) (۷۳) (سبھا) (۷۴) (سبھا) (۷۵) (سبھا) (۷۶) (سبھا) (۷۷) (سبھا) (۷۸) (سبھا) (۷۹) (سبھا) (۸۰) (سبھا) (۸۱) (سبھا) (۸۲) (سبھا) (۸۳) (سبھا) (۸۴) (سبھا) (۸۵) (سبھا) (۸۶) (سبھا) (۸۷) (سبھا) (۸۸) (سبھا) (۸۹) (سبھا) (۹۰) (سبھا) (۹۱) (سبھا) (۹۲) (سبھا) (۹۳) (سبھا) (۹۴) (سبھا) (۹۵) (سبھا) (۹۶) (سبھا) (۹۷) (سبھا) (۹۸) (سبھا) (۹۹) (سبھا) (۱۰۰) (سبھا)

اُن میں مول لکھا ہے۔ مذہب اہل کرنا ہے تو وہ ولی کوور لکھیں (Newly converted man)۔ وہ سب کو ہونا ہے ماسٹرزم کا حامل رہنا ہے اسی طرح ان مرکب میں ہی اکیولا کل جس (Psychological basis) ہے اُنکے نوا دعواؤں میں ہے

میں انفراد کے معنی سے عا حجاب کی اجازت سے عرض کیا تھا ہوں کہ سب سے پہلے ۱۹۶۴ء میں حدرآنا میں ایک جگہ آیا ہوا اسکے نہ بہار نو آری لی وائی وائی سے لے ایک بھا بائر دیوساں کی آری کے لہجہ رسول روح دا اکھا کھڑا لہجہ پڑے ہی دن میں ۲۰۰۰ سے کرنا نہ لہجہ نام دے والی ہے وائی لے لائی اس اس ر سس (Lane of Involvement) (Adopt) کہہ کر دانا ایک ایا اسے بھا حجاب کے رلو (Rule) لے آئے اُن وقت کے مسروں کے رہے تھے نہ ادعا دا نہ وائی اس کو الگ رکھا جائے گا اے اس کو ای گے (Integratio) کرنا ہے اُنکے (Independent) راجا ہے میں الہ دیوان سے دوسری ام رکھ گئے میں ان مصیبت میں حجاب میں آیا اُس وقت حدرآنا میں جس میں اسے اسکے خلاف لکھا ہوا حدرآنا اس کا کہ میں بھی اس کا گرس کام لادھوں (Bhikshu) جو ہوا میں (Ban) اہلے کے بعد چلا ادھو میں تھا اُس وقت نہ کہنا گیا کہ آپکو جاری رہے نا سا کے خلاف کھو کھوے کا کوئی حق ہے جس دکو ہم ایک آئی لہ (Island) ایک حریر بنا کر رکھا ہے میں اُنکے میں اُنکے سے لہجہ شک و او میں کی حرکت کو مو کو کرنے والا میں میں تھا سادہ ملی مرید میں نے میں اسکو پیش کیا تھا اس پر پور دنا گیا ہمارے سارے اوگر کے دون میں اُس وقت یہ حر کا گرس ہری کہ مرہواڑی کے مانچ اصلاح نا کالے کے الہ اصلاح اور کرانک کے میں جملوں کو ملا کرانک وہ حونا دنا گاہے نہ ایک ادوی بات تھی یہ آڑا بل نوٹ (Artificial unit) جو اس وقت ہے آئندہ ہی نہ رہے گا لہجہ مرہواڑی نا کرانک کے لوگ دے دے ہیں کہا تھا کہ ہم دون ملکرانک وٹ دانا جائے میں اور اعظمیہ وڈنگ عالی حضور نظام کے رہ رہ عاظمیہ رہدگی نہ کرنا جائے میں کس طرح نہ علاقے انک ہوا پکل وہ بے آرٹیفیسل ہو ہی (Artificial unity) کیوں نام کی گئی آت جائے میں میں نے نہ آرگو سٹ پس لیا تھا کہ یہ آرٹیفیسل وٹ ہے ایک ایڈیڈ وٹ کی جیس سے میں بہار میں انہی گرس (Integratio) ہوا جائے اسکی ادہ ہی جس طرح لارڈ کریں نکال کے نکڑے کرنا تھا میں اسی طرح سے مولہ جملوں کو ہی بہار سے علیحدہ کرنا مقصود تھا میں وجہ بھی کہ ہم نے اسکے خلاف پور دنا تھا ملک دیہی میں

(Self determination) اور (Excuse) کر کے اس کو حاصل ہے اگر ہم چاہیں و نہ چاہیں۔ مگر ہم چاہتے ہیں کہ بھارت کے ایک انگریز ہر اس بھارت کی وادی پر پوری مگرسی - انکا (अपराध) ہے انکو پای رکھا ہے نہ کہ وہ ہمارا اور ہے۔ ہم اپنے بارو ہیں ہمارے اس کے ادارہ منافع ہیں سربراہی کے اوگوں کے ساتھ ہمارے ادارہ منافع میں۔
آج کو جیڑا بنا آہے ہیں ہم انکو ٹالو (Tolmate) ہیں کر سکتے ہیں ہم اس آدوں میں سکسٹل (Successful) ہوئے ہوئے کے نام سے کیا معنی ہیں؟
انکے معنی نا ہوئے کہ ہمارے اور دوسروں کی - سکرسی انکا ہے اس کا آرہیا میں آج سے نہ عرصہ کرنا چاہا ہوں کہ بھارت واری پر اس کے منہا ہے کہ اس کو انکار میں ہے اس آج ملک کی بھارت کی سب سے دیادی اور سب سے اہم ضرورت اگر کریں وہ دو بڑے بھارت کی معنی (Safety) - سکرسی (Security) اور مالدارنی (Solidarity) ہے اس کے مفاد میں کوئی خطر منہا ہے (چاہے کہ بنا چاہے منہا ہے نہ ہو) اس کے کم درجہ رکھنے والی -
ہر گئی اور انکو سب سے مقدم - رہی معنی - سکرسی اور مالدارنی پر مبنی ہیں۔
دعا کی کہ کہہ ملک کی سب سے بڑی ضرورت اگر کوئی ہے و ملک کی مالدارنی ہے۔
کہل (अपराध) اس دوسری (अपराध) سے نہ کہیں نوآری حاصل کرنے کے بعد ہم میں براہواری کمپول اور کسی ہم کی نفسی پسند (Fissifarious Tendencies) بنا آری ہیں ان ٹاسروں کو برو دنا مناسب ہے کیونکہ ہم کی رہائی میں آگے بڑھے ہیں اس کی - سکرسی (Sincerity) پر نہ کرنے کی کوئی گھاس نہیں۔
جس سے ضرورت بھارت واری پرانیوں کا بنایا ہوا چاہے اس کی و بدل ڈنوا مکٹ پلاں (National Development plan) کے تحت ہو سکتا ہے جو جو ہماری دوسری میں رہی چاہیے و نہ کہے بھارت کی معنی سکرسی اور مالدارنی میں اضافہ ہو۔

مری وی ڈی دشاٹلے اس کی عملانا ہے؟

شری بی رام کرس رائے میں اس نکتہ پر پہنچ رہا ہوں۔ ہم نہیں جانتے ہیں کہ اگر حالہ کیا جاسکتا ہے و حالہ کیا جانا چاہیے میں اسکو مانا ہوں۔ لیکن اس کے معنی یہ ہیں کہ ملک کی بھارتی اور مالدارنی کو پس پس ڈالنا چاہیے۔
سوال وقت کا ہے۔

مری وی ڈی دشاٹلے اس کو کو کیا جاسکتا ہے

شری بی رام کرس رائے کانگریس کا منہا - جو پہلے سے ہے و موجود ہے اس میں کسی قسم کی تبدیلی نہیں ہوئی ہے۔ لیکن حال میں آل انڈیا کانگریس کا جو ادھوہس (अधिवेशन) ہوا اس میں بہت کچھ حرجا کرنے کے بعد بھارت واری پر رہا (आवश्यक आवश्यकता) کے سلسلہ میں ایک رپورٹوں پاس کیا گیا اور جہاں تک ہم کانگریسوں کا تعلی ہے ہم اس کے اندر کے اسے بنا رہے ہیں۔

باوجود حود ای کلے مل انکے تہ ان تمام کلاں وے و مل
انکے ڈسٹریکٹس و اس مال پر عورڈے ہم ایک رولوں سہی میں
لاڈری وکے سب لہیڈ ہڈا ڈسٹریکٹس کھے و
اسات بھولی او بھڑوئی ہے تہ بانر سٹوہ وے اوں
میں ملانا چاہے میں و ہر س و میں ہی ہی وے وے کی صوب میں
میں رہی ہے ہی آہی ہے اوس کے تہا ہے
سری وی ڈی ڈسٹریکٹس ہے تہا طرہ ہے ؟

سری بی رام کس راڈ طعاجی ہے تہ کھلا ان و وے تہ دے
املاح موجود ہ آدہا رہے گز ملاح حود میں تہری کے میں ملے
میں اوں کو بھانے کی نو آدہا والے ٹرکے میں لکے میں تہ کھولگاہ میں
کا چلک میں (Compulsions) موجود میں کیونکہ اگر ہم ٹرکے کو
صوب میں ملانا چاہے تو ٹرکے کے ہم ان ار حوچاں ملے ہوئے میں
و بھے اطح (کھلی سہ ہوئے) ماسکے اگر طہر آباد کو مدرے کاب کر مگا
ملانے کی نو میں لکھائی تو ٹرکے حو و سہ چلک ملے ہوئے میں و سری
گرن دیاد تہ (Regional) اور اطحی اعرض کلے میں ری آرگنائزس
فار اڈمنسٹریو پورس (Reorganisation for administrative purposes)
کے لیے ہم حوچاں میں ٹرکے میں نو میں ہی کی سکل میں رہی میں
ری الائنس کمیٹی (Realignment Committee) کی ورت ہانے سبے موجود
ہے انکی سب حوچار جس وصول ہوئے میں انکے گھون کے گئے موجود میں
اس لیے اگر ہم چلک اوس کی ما وہ ماسک و چاہے میں عیسا واری ساد
اسس کا ری آرگنائز میں گرن و اس کا حیلہ ہم ایک دم میں کر سکیں میں لیے
میں اہل درنا ہوں آہ ان پر کھیکل ڈمک (Practical difficulties) کو
انک اوور آل کھر (Overall picture) ہے دکھنے میں نو بھانہ چاہوں
کہ سیکری ورت ہانے کے تعلق ہے آج کوں سی وکھیکل ڈمک میں حو تہ کم جانا
ہے کا آدہا چا ما تری میں کر رہی ہے مہاراسن بھاسا تری میں کر رہی ہے کر
بھاسا تری میں کر رہی ہے ؟ میں آہے حوچا چاہا ہوں کھان رکاوٹے ان راووں
کی تری میں ؟ چلے رکاوٹیں یک نہیں لیکن آج میں میں حو نوآ کی گورنمنٹ
رہل لگوس کی اوسی (گورنمنٹ) کے لیے کوس کر رہی ہے ورت ہانے وری
وری سپاہیا (سپاہیا) دے رہی ہے ہر سال آہ میں کے منظور ہے
آدہا ماسک ہر سڈ (ماسک ماسک) کرناک ماسک ورت ہانے ورت ہانے
ماسک ہر سڈ کو گراس دے جاتے میں چلے ماسک میں ملا کرے تہ آج مل
رہے میں کوں مل رہے میں ؟ آج کسی اہ کی بھاسا کی اوسی میں کوں رکاوٹ میں
ہے میں آپ کو ماسک دو تہا کہ آہ انک انک سر ہی کر کے رہے ملے کھے اگر
چلے سڑھی ہے آخری سڑھی تہا کھے کی کوس کر سکیے نو ٹانگ ورت ہانے ہم

میں اور آپ میں جی بھد (वहदेव) ہے کہ ہم ایک سڑھی طے کرنا چاہتے ہیں اور آپ انک م و حلے کا چاہتے ہیں اس سے فہم کرکوی اور بھد ہم میں اور آپ میں ہیں آرٹل سکریٹری صاحب جی طرف بکھڑے ہیں ریسرچ ایکٹ کہہ میں نے لائے میں نے لوگوں کے ساتھ ہوکہ میں ورٹ (Irrelevant) کہہ رہا ہوں لیکن میں نے آپ کے سامنے ایک صحیح نقطہ نظر رکھنے کی کوشش کی ورنہ میں بھی جی نقطہ نظر اپنا کرکے کی اہل کی ہے مجھے عالیجناب اسپیکر صاحب اور آرٹل سکریٹری صاحب (वहदेव) کہیں کہ میں نے کای وہ لہ میں آخر میں آرٹل سکریٹری جی کر رہوں کہ و اپنے رولوس کو و میں لیں ہمارے سنگانہ کے حوالہ جات میں اول سے ہارا کوئی بھد ہیں وہ اور ہم ہانہ میں ہانہ ملا کر اور کدے سے کدے ملا کر حل کیے ہیں صرف انہی انہی ہے کہ انہوں نے حور رولوس پس کیا ہے وہ بھک ہیں درت ہیں فال عمل ہیں ہے میں سمجھا ہوں کہ ہم وڈ کے اس رولوس کے ساتھ نئی ہیں کر سکتے آج اسمبلی اس اسمبلی (वहदेव) میں ہیں کہ اس رولوس کو پر کھنکھل مسپ (Practical Shape) دے سکے میں وجہ سے میں سل (Personal) طوط پر اسل کرنا ہوں کہ وہ اپنے رولوس کو فاسی لیں اگر و اس رولوس کو واس لے سکے تو مجھے میں ہے کہ اسکی وجہ سے اول کی مانگ کی عوب میں کوئی کمی ہیں ہوگی حور (Purpose) اس کو و اس کرنے کا تھا و نو برو (Serve) ہوگا برو اس طرح ہوا کہ اس سے نہ معلوم ہوگا کہ نہ صرف اس حاب کے آرٹل سکریٹری بھاسا واری راب کا فرمان چاہتے ہیں لکھ اس حاب کے آرٹل سکریٹری نے بھی اسکو کار (Clear) کیا ہے کہ وہ بھی نہ بھد ہے میں اس رولوس کو اس کرنے کا مقصد اس کو کس (Catch) کو ہا بھل اسکو ایک براو میں ہونا مقصود تھا و نو بول حاکم اور گورنمنٹ آف انڈیا کو معلوم ہوگا کہ سلک اس میں بھاسا واری پراسوں کے فرمان کے بارے میں کیا ہے لیکن اس کے بھے میں کہ ہم حور دہ دار بھاسوں کی حسب سے جات بھے ہوئے ہیں ایک ان کا میں بوسل رولوس (Unconstitutional resolution) ورنہ مال عمل رولوس پاس کر کے برٹ م کے پاس ری کمٹ میں (Recommendation) کرنی اگر ہم ایاکرن نو پر بھٹ بھٹ سمجھنے کا بھیمی اسمبلی ہے جس کے سکریٹری ای دہ داری کو بھوس ہیں کرنے اگر ہم جلی سر ہی ہے ایک دم آخری سڑھی رہے گی کو پس کریں تو پر بھٹ آف دی ری پلک نہ ہو سکے

شری گوپی ڈی گنگا رائی الکترک لفٹ (Electric Lift) سے جا سکتے ہیں

شری بی رام کس رائ الکترک لفٹ سے بھی اگر جلی سرل جانا ہے تو جلی سرل کا میں دہا پلنگا دوسری سرل پر جانا ہو تو دوسری سرل کا میں دہا پلنگا اس لیے میں آرٹل سکریٹری سے اپیل کرینگا کہ و اپنے رولوس کو و اس لے لیں

بے لگے کی کوہن لکھی نو در دن ک و ارفات کا موقع ہیں داگنا ای طرح
 کہی وہہ بل حضور نگر میں داگ ہوا سبک (Flag hoisting) کے سائلہ میں
 کو جس کا تھاکہ جو لوگ وہاں وس (Witnesses) سا چاہے ہے
 اوں کو ڈرا اٹھاگا اور ارا ہاگا جسہ لہا جاناہ کہ عدالتی کھلی ہوں
 ہں وہاں نہ لکے حب و س (Witnesses) کو پس کیا چاہے ہو اوں
 کو ڈرا اٹھکانا نہاے اس لیے ہں حاوے در حواس کرونگا کہ اس صی ہں
 ہں عصب ہوں نہاے اس کے لیے اسمبل لول پر ایک کمیس فام کیا جانا چاہے
 میں صلح کرنا ہوں ہوم میں صلح کو کہ میں میں لو اب ٹرنے کے لیے ہا ہوں
 اگر ڈی ہں ی کو عطل ٹرنے عصب کراو چاہے نو صبح و صبا معلوم ہوئے

میری دکھراؤ بندو جس وب نہ سوال حاو ہں ہں ہوا تھا واہں وب میں
 لے نہ صرف وزلی (Orally) اس حواب لکھ نہہ نہی میں کیا ہا جو
 سول کیا گیا تھا اوں کا میں لے نہ حواب دنا تھا

A Jamadar of the IISRP on special duty to trace Murlidhar Rao, a notorious underground terrorist wanted in several cases of murder, loot and arson of Kaimnagar, Adilabad and Modak districts apprehended Murlidhar Rao outside the house of his associate Murlidhar, associate immediately dealt a blow with a lathi on the Jamadar and Murlidhar also hurled a stone at him. The Jamadar dog tenously managed to escape the hut and in self defence fled, injuring Murlidhar Rao below the hip. The terrorist was taken into custody but his associate ran away.

میں لے اس واقعہ سے انکار میں کیا لکھ اورلی بھی میں لے حواب دنا اور نہہ بھی رکھ
 داگنا ارمیل میں لے کہا تھا کہ پھر پھسکے اور لاہی مارنے کا واقعہ صبح میں
 اس واقعہ سے دوسرے روز درناہ کاگنا واقعہ سے معلوم ہوا کہ نہ واقعہ صبح میں
 ڈی میں کی روڑت میں نا پر جو واقعہ معلوم ہوئے اوں کو میں لے حاو کے سائے
 رکھ دا نہ ہو سکا ہے کہ جو واقعہ پولیس کی طرف سے نا کیا چاہے و عدالت میں
 ثابت نہ ہو پولس ای نفس کے سلسلہ میں جو واقعہ معلوم کر رہے اوں کی نا
 پر حالان میں کر رہے اور عدالت نہ فصلہ کر رہے کہ ملاں واقعہ ثابت ہے ملاں
 واقعہ صبح میں عدالت کا فصلہ مانا جانا ہے لیکن حب تک عدالت کا فصلہ نہ ہو
 پولس ڈائریکٹ کی نفس کو صبح مانا پڑنا ہے اور صبح مانا ہی چاہے حب تک
 عدالت اس کے معلوم کوئی حصہ نہ کرے میں حضور ہوں کہ پولس کی روڑت کو صبح
 سمجھوں اب رہا نہ وہ کہ لاہی ماری گئی نا میں ماری گئی عدالت میں اب ہوگا
 اس لیے نفس کے بعد پولیس کے ریکارڈ میں جو حیرانی وہ میں لے حواب کے طور پر
 حاو کے سائے رکھدی

میں ہاؤس کی عطلات لے لیے اس میں تھا چاہا ہوں کہ ولندھراؤ و سبھ
 میں نے () الزام میں صلح حال آباد میں () مل کے الزام میں
 ہڈوں میں اور ٹریسنگوں میں بھی میں اس نے لی وردا میں کی میں ہوں
 لہذا میں نے اوجھڑ کی گرفتاری میں نام بھی میں کو گرفتار کرنے میں سامی
 کے حوالہ میں و قابل قدر ہے آئی میں نے ۴ معارف کی ہے کہ اس کو گرفتاری
 مل (All India Muslim) دیا چاہے میں اس میں چاہیے سے کام کیا ہے
 فارم میں ہے کہ میں (Justification) تھا میں اس کا حصہ وہ میر
 ٹریسنگ آرٹس میں اس کی ایک ٹریسنگ میں لیکن جو کہا جاتا ہے کہ میں
 کے لیے ایک میں میر تھا انا چاہے میں کہہ سکتا کہ میرے سامنے ہزاروں سوالات
 آئے ہیں اگر ہر وال لئے ایک ایک کہ میں پہلے جانی ہوئی لیکن کی بات
 ہو چکی ہوں نے میں واقعہ کو چھپانے کی کوشش میں کی ہے ان کے پاس جو
 رپورٹ میں و ظاہر کی میں سمجھے سے فاسر ہوں کہ ۴ سول مطرح کو میں
 لیا گیا میں اس سے رکھ کر کہہ لیا میں چاہا وہ اپنے لیے جواب میں کسی
 ماہ میں صرف سمجھا ہوں

شری وی ڈی دیشپانڈے ایک رات میں ٹیویسٹوں کیلئے ولس کے ۴
 احاطہ میں نے وہ ٹوک (Shoot to Kill) میرے کسی کہہ سبب کہ میں نے
 میرے میں وہ ٹوک کا حکم گورنر کے پاس کیا اس طرح گورنر نے ولندھراؤ
 کے لیے وہ ٹوک کا آرڈر دیا میں سوال اس لیے کر رہا ہوں کہ ۴ سے لیا ہونے کی
 گھاٹ میں ہے

شری ڈگمیر راؤ بندو اس کی آرڈر میں تھا

شری وی ڈی دیشپانڈے کیا آپ نے ۴ معلوم کرنے کی کوشش کی کہ
 سوٹ ٹوک، لیکن سوٹ کی گئی اور آئندہ الزام سے بچے کیلئے ہوں میں سے لائی
 لکھے کا مداخلت حاصل کیا گیا

شری ڈگمیر راؤ بندو میں نے ڈی میں کی رپورٹ کے مطابق جواب دیا ہے
 اس میں یہ وہ رد معصاف کی گھاٹ میں ہے اور ۴ میں اس کی ضرورت سمجھا ہوں ۴
 واقعہ میں جو معمولی طور پر ہر حکم ہوتا ہے اگر ان میں میں ولندھراؤ اس
 میرے میں کوئی اعتراض رکھتے ہیں وہ وہ میر کے پاس رجوع ہو سکتے ہیں میں
 کی جھوٹ میں ہونا واقعہ چھپانے کی کوشش میں ہو وہ ٹوک سوا دھائی

شری وی ڈی دیشپانڈے کیا آرٹس میں میر جانتے ہیں کہ اس ہاؤس کے ایک
 آرٹس میں نے ڈی میں نے ۴ مطالعہ کیا کہ میں کو ملا میں وہ اوپر سے اس سے
 انکار کیا اور ۴ کہا کہ میں سلف ڈیفنس (Self defence) میں جملہ کیا گیا ہے

سری ڈگمبر واڈ سڈو اب سچو سکے ہں

سری کے ویکٹ رام واڈ نا ۶ صبح ۲۰ لہ لا ایل اڈر کی ٹسی ہں
عائلی عہا ار ویکٹ رہے ہں ؟

سری ڈگمبر واڈ سڈو جا السج ۲۰ لہ ا می کمی ٹسی ہں عدالتی حکام برک
ہں لے

سری کے ویکٹ رام واڈ کتا ڈ مرکٹ مہ سرب انک سوں ہں ہں لے
جائے

سری ڈگمبر واڈ سڈو ۱ ناکل ۲۰ ہا دے

The House Then Adjourned Full Time of 2 1/2 Clock ۲

On Tuesday The 11th April 1953

—

